

WORKING
PAPERS
FROM
DEPARTMENT
FOR
STATISTICS
ON
INDIVIDUALS
AND
HOUSEHOLDS

METHODS
FOR
COLLECTIONS
AND
ANALYSIS

CENTRAL
BUREAU
OF STATISTICS
OF NORWAY

ARBEIDSNOTAT FRA AVDELING FOR PERSONSTATISTIKK

METODER FOR INNSAMLING OG ANALYSE

1/1992

Åne Osmunddalen

Seksjon for helse, trygd og sosiale forhold

Prosjekt for endring av sosialstatistikken

Sosialhjelp

1.1.1991–31.12.1991

FORORD

I denne serien samles notater innen feltet metoder for innsamling og analyse som har krav på en viss allmenn interesse, men som ikke presenterer avsluttede arbeider. Det som presenteres vil ofte være mellomprodukter på vei fram mot en endelig artikkel eller publikasjon, eller andre arbeider som forfatteren eller avdelingen er interessert i en viss spredning av og å få kommentert. Når de er ferdig bearbeidet, vil noen av arbeidene bli publisert i andre sammenhenger.

Synspunktene som presenteres er forfatterens egne, og er ikke nødvendigvis uttrykk for for SSBs oppfatning.

PREFACE

This series contains papers within the field of methodology. The papers are expected to be of some general interest, and presents work in progress, or other notes worth a limited distribution.

The views expressed in this paper are those of the author(s) and do not necessarily reflect the policies of the Central Bureau of Statistics of Norway.

CENTRAL
BUREAU
OF STATISTICS
OF NORWAY

OSLO
PB 8131 DEP
N-0033 OSLO
TELEFON (02) 86 45 00
FAX (02) 86 49 88
TELEX 11 202 SSB-N
BESØKSADRESSE
SKIPPERGATEN 15

KONGSVINGER
POSTUTTAK
N-2201 KONGSVINGER
TELEFON (066) 85 000
FAX (066) 85 289
BESØKSADRESSE
OTERVEIEN 23

PROSJEKT FOR ENDRING AV SOSIALSTATISTIKKEN

SOSIALHJELP ¹

1. 1. 1991 - 31. 12. 1991

¹ Det er utarbeidet en egen rapport om endring av barnevernstatistikken.

INNHOLD

I.	INNLEDNING	4
II.	LITT HISTORIKK	6
III.	HØRINGSNOTAT	10
IV.	SYNSPUNKTER FRA HØRINGSINSTANSENE	22
V.	MERKNAD (PER STEINAR SKJØLAAS, KOMMUNENES SENTRALFORBUND)	30

VEDLEGG

- Vedlegg I Forsorgsunderstøttede hovedpersoner (1959-64).
- Vedlegg II Sosialhjelpstatistikk (1966-1971).
- Vedlegg III Sosialhjelpstatistikk (1972-75).
- Vedlegg IV Sosialhjelpstatistikk (1976-85).
- Vedlegg V Sosialstatistikk (1986-91).
- Vedlegg VI Sverige
Socialbidrag. Individoppgifter. (1990)
Blankett med instruksjoner.
- Vedlegg VII Danmark
Social bistand. Bistandsloven. Kontanthjælp. (1990)
Årsblankett med vejledning.
- Vedlegg VIII Utkast til årsmeldingsskjema.
- Vedlegg IX Utkast til sosialhjelpskjema - utprøving 1991.
- Vedlegg X Sosialhjelp - registreringsskjema med brukerveiledning - 1992.

I. INNLEDNING.

1. Prosjektets styringsgruppe og mandat

I løpet av 1991 ble det igangsatt to parallelle prosjekt som begge har arbeidet med det siktemål å legge om og forbedre den sentrale, landsomfattende sosialstatistikken. Det ene prosjektet er initiert og finansiert av Sosialdepartementet og konsentrert om sosialstatistikkens sosialhjelpsdel. Det andre prosjektet har fått midler fra Barne- og familiedepartementet og omhandler sosialstatistikkens barnevernsdel.

Det ble i januar 1991 oppnevnt en styringsgruppe for prosjektet bestående av følgende medlemmer:

Byråsjef Tove Monsen, Sosialdepartementet, leder,
 Byråsjef Ellen Amundsen, Sosialdepartementet,
 Rådgiver Bjørn Bredesen, Barne- og familiedepartementet,
 Prosjektleder Wenche Hellerud, Sosialdepartementet,
 Kontorsjef Knut T. Reinås, Rusmiddeldirektoratet,
 Seksjonsleder Berit Otnes, Statistisk sentralbyrå,
 Helse- og sosialsjef Per Steinar Skjølaas, Kommunenes sentralforbund,
 Forsker Lars Inge Terum, Institutt for sosialforskning,
 Forsker Kikkan Ustvedt, Barnevernets utviklingssenter.

Førstekonsulent Alfred Ehrenclou har møtt for Ellen Amundsen (permisjon) og forsker Sturla Falck har møtt som representant for Barnevernets utviklingssenter.

Førstekonsulent Åne Osmunddalen har vært engasjert av Sosialdepartementet som sekretær for arbeidet med sosialhjelpsstatistikken fra 1.1.91. Barne- og familiedepartementet engasjerte fra 15.5.1991 forsker Lars B. Kristofersen som prosjektleder for arbeidet med barnevernstatistikken.

Styringsgruppa har til sammen avholdt 10 møter.

Prosjektet har lagt følgende mandat til grunn for sitt arbeid:

1. Det skal foretas en vurdering av det framtidige behovet for klientstatistikk på områdene sosialhjelp, tiltak for rusmiddelmissbrukere og barnevern med særlig tanke på at statistikken skal dekke sentrale myndigheters behov for bedre og mer aktuell statistikk. Statistikken må samtidig sikre lokale brukere gode tilbakemeldinger på egen virksomhet.
2. Klientstatistikken for sosialhjelp og barnevern skal vurderes hver for seg. Det skal utarbeides egne registreringsskjema for begge statistikkområdene.
3. I vurderingen på begge områder skal det tas hensyn til behovet for bedre styrings- og planleggingsdata både lokalt og sentralt; databehov i forbindelse med forskningen på området og endringsbehov som følge av ny sosiallov og ny barnevernlov dersom forslag blir fremmet innenfor prosjektets tidsramme. Det må tas hensyn til hva som finnes av statistikk på andre og tilgrensende områder og hvilke koblingsmuligheter dette gir i forhold til sosialstatistikken. Det er også viktig å sikre sammenlignbarhet med andre nordiske land på dette området.

4. Det må vurderes hvilke databehov som skal dekkes gjennom den løpende sosialstatistikken og hvilke databehov som bør dekkes gjennom utvalgsundersøkelser. I denne forbindelse må det også arbeides med hvordan man skal innføre en hurtigstatistikk på dette området, bl.a. gjennom å utnytte eksisterende edb-muligheter i kommunene.
5. Prosjektleder skal innhente bakgrunnsstoff, foreta de nødvendige vurderinger og komme med endringsforslag. Dette skal skje i nært samarbeid med styringsgruppa. Prosjektleder skal være styringsgruppas sekretær.
6. Styringsgruppa skal ha jevnlige møter med prosjektleder. Den skal bidra med erfaringer, synspunkter og bakgrunnsstoff i forbindelse med arbeidet. Gruppa er ansvarlig for at prosjektets mandat blir fulgt opp, og den er ansvarlig for sluttproduktet.
7. Prosjektet skal resultere i en rapport, og forslag til nytt statistikkskjema som skal kunne tas i bruk fra 1.1.1992.

II. LITT HISTORIKK.

1. Innledning.

Følgende registreringsskjema vil kort bli gjennomgått:

- skjema for forsorgsstatistikken i perioden 1959-1964
- skjema for sosialhjelpsstatistikken i perioden 1966-1971
- skjema for perioden 1972-1975
- skjema for perioden 1976-1985
- skjema for perioden 1986-1991

I perioden 1959-1964 ble SSBs statistikk om "Forsorgsstønad og kommunal trygd", trykt som NOS-publikasjon. I en lang periode forut (1928-1958), ble statistikken publisert som statistiske meddelelser (meldinger). Fra 1966 til og med 1976 ble det utgitt en egen NOS-publikasjon for sosialhjelpsområdet. Fra og med 1977 ble statistikken for sosialhjelp, barneomsorg og sosiale hjemmetjenester slått sammen til en felles sosialstatistikkpublikasjon. Registreringsskjemaet som kom i bruk fra 1986 var felles for områdene sosialhjelp, barnevern og edruskap.

Fra 1986 ble det også samla inn opplysninger fra sosialhjelpsområdet via et årsmeldingsskjema (summarisk statistikk).

Forsorgsstatistikken bygde på summariske opplysninger. I perioden 1966-1971 bygde sosialhjelpsstatistikken på personidentifiserte oppgaver (navn og fødselsdato og -år). Fra 1972-1975 ble også personnummer registrert. Fra 1976-1985 ble det samla inn anonymiserte opplysninger på individnivå. Fra 1986 tok statistikken igjen i bruk personnummer ved registrering av sosialhjelpsmottakere.

2. Statistikkskjema 1959-1964.

Statistikken over forsorgsstønad bygde på summariske oppgaver fra forsorgsstyret i hver kommune. Det ble registrert antall hovedpersoner som hadde fått støtte i løpet av siste kalenderår. Valg av hovedperson som enhet i statistikken gjør at det ikke gis opplysninger om hvor mange mennesker i alt som i løpet av året har vært henvist til å leve av forsorgsstønad. Til forskjell fra registrering av personer som mottok kommunale trygder der registreringen skjedde ved utgangen av året, ble antall forsorgsunderstøttete registrert i løpet av året.

Statistikken beregnet både tilgang og avgang av klienter. Tilgangen ble kartlagt gjennom et eget spørsmål om antall personer som har fått stønad første gang i oppgaveåret. Avgang ble beregnet som differansen mellom fjorårets tall for understøttete i alt og årets tall for understøtta som ikke er førstegangstilfeller.

Av kjenntegn ved mottakerne ble det samla inn opplysninger om kjønn og hjemstavnstilhørighet.

3. Statistikkskjema 1966-1971.

Fra 1966 gikk man over til en sosialhjelpsstatistikk basert på opplysninger om den enkelte sosialhjelpsmottaker.

Sammenlignet med det registreringsskjemaet som skal benyttes fra 1992, har skjemaet fra 1966 en del interessante likhetstrekk:

- Det spørres etter sosialhjelpsmottakers inntekt (herav trygdeinntekt og hva slags trygdeytelse).
- Det spørres etter hvilke måneder det er gitt tilskudd (og ikke bare antall måneder).

På den annen side inneholdt skjemaet en del spørsmål som det ikke er funnet grunn til å ta med i et nytt skjema:

- spørsmål om varighet av arbeidsledighet
- spørsmål om sykdom og hovedårsak til hjelpebehovet
- spørsmål om stønadens formål (med bl.a. skille mellom livsopphold og bolig)
- spørsmål om yrke
- spørsmål om boligsituasjon (antall rom m.m.)

4. Statistikkskjema 1972-1975.

Registreringsskjemaet som ble tatt i bruk i 1972 skilte seg ut fra det foregående skjemaet ved bl.a.:

- spørsmål om både stønadsmottaker og familiemedlemmers eventuelle problemer
- spørsmål om boligsituasjon med andre og mer skjønnsmessige svarkategorier enn i det forrige skjemaet
- et eget spørsmål om den økonomiske stønaden bare ble gitt til den registrerte mottakeren eller familien

5. Statistikkskjema 1976-1985.

Registreringsskjemaet som ble brukt i denne perioden hadde færre spørsmål i forhold til skjema benyttet både tidligere og seinere. Av kjennetegn ved mottakeren ble det registrert fødselsår (ikke fødselsdato, personnummer eller navn), kjønn, ekteskapelig status, statsborgerskap, arbeidssituasjon og forsørgelsebyrde.

Opplysninger om boligforhold, inntekt, trygdeytelser og årsaker til hjelpebehovet ble ikke lenger innhentet.

Spørsmålet om økonomisk stønad er derimot inndelt detaljrikt etter stønadens art og formål (med i alt 15 svarmuligheter).

Spørsmålet om andre hjelpetiltak ved siden av økonomisk stønad er en gjenganger i alle de nevnte skjemavariantene.

6. Statistikkskjema 1986-1991.

Når nye registreringsskjema ble innført i 1986, var det etter en lang utredningsperiode som startet allerede i 1978. Sentrale tema var diskusjonen om bruk av fødselsnummer og spørsmålet om hva som skulle være enheten i statistikken; den enkelte stønadsmottaker eller familie. Som et underspørsmål under det siste temaet kom det fram forslag om integrert statistikk der områdene sosialhjelp, barnevern og edruskap skulle registreres samlet.

Forslaget fikk tilslutning og det viktigste særkjenne ved det nye skjemaet ble dermed at ett og

samme skjema skulle registrere tiltak innenfor alle de tre områdene. Bruk av personnummer ble igjen tatt i bruk etter lengre tids uenighet.

Innholdsmessig bygger skjemaet som kom i 1986 mer på skjematypene fra før 1976 enn på skjemaet som ble benyttet i den forutgående perioden. Det gjelder bl.a.:

- Spørsmål om årsak til hjelpebehovet (frivillig utfylling)
- Spørsmål om trygdeytelse og viktigste kilde til livsopphold

Av endringer kan nevnes:

- Spørsmål om lovgrunnlag (nødvendig for å skille personer med sosialhjelps-, barneverns- og edruskapstiltak fra hverandre)
- Et helt nytt spørsmål om hvem sosialkontoret samarbeider med (frivillig utfylling)
- Et sterkt utvidet spørsmål om sosialkontorenes tiltaksvirksomhet. Avsnittet hadde i alle tidligere skjematyper kun hatt 4 svaralternativer. Nå ble det gitt 20 svarmuligheter (obligatorisk utfylling) og 5 alternativer for frivillig utfylling.
- Spørsmålet om økonomisk sosialhjelp blir forenklet (fra 15 til 8 svaralternativer)
- Et eget spørsmål om mottakeren av tiltak var registrert som klient siste året. Opplysninger om tilgangen av nye klienter i oppgaveåret tas fram igjen etter å ha vært borte fra registreringsskjemaene siden forsorgsstatistikkens dager.

Skjemaet fra 1986 skulle både være et registreringsskjema for fortløpende klientregistrering og journalføring. Dette var nytt i forhold til tidligere skjema.

7. Registrering av sosialhjelpsmottakere i Sverige og Danmark.

7.1. Sverige.

I Sverige ble sosialbidragsstatistikken utredet i 1987-88.² Noen sentrale endringsforslag kan nevnes:

- Det innhentes personnummer for alle voksne stønadsmottakere i husholdningen. Før ble det kun innhentet personnummer til ett voksent husholdningsmedlem ("registerledaren").
- Det innhentes opplysninger om flyktningstatus.
- Det innhentes summariske opplysninger om utbetalt sosialbidrag kvartalsvis fra kommunene.
- Det samles inn aidentifisert informasjon fra kommunenes sosialnemnder om bakgrunnsfaktorer/årsaker til sosialhjelpsbehovet.

Til det siste punktet bemerker utredningen at de bakenforliggende årsakene til bidragsbehovet er for kompliserte til å kunne samles inn via den løpende sosialbidragsstatistiken. Dette er opplysninger som må samles inn særskilt via sosialnemndene eller ved kobling til andre register. Registerkobling kan bl.a. belyse sosialhjelpsmottakernes husholdningssituasjon sammenlignet med andre befolkningsgrupper.

Det svenske individskjemaet registrerer med personnummer alle medlemmene over 16 år i stønadsmottakerens husholdning. Ved siden av kjønn, alder og antall hjemmeværende barn

² "Förslag til hur socialbidragsstatistiken kan förbättras", SCB, 1988.

registreres kun statsborgerskap av bakgrunnskjennetegn.

Det utarbeides tabeller både med "bidragstagere" og "bidragshushåll" som enhet.

Det registreres dessuten antall stønadsmåneder og samlet utbetalt stønadsbeløp.

7.2. Danmark.

Sosiale ytelser etter bistandsloven registreres i Danmark etter hovedpersonens personnummer. Som hovedperson defineres den ene av samlevende ektefeller, andre voksne og personer under 18 år som (a) inngår ekteskap, (b) selv har barn, (c) er forsørgerløse eller foreldreløse eller (d) har egen bopel.

Kontanthjelpsopplysningene med hovedperson som enhet kobles til befolkningsstatistikkregisteret for opplysninger om familieforhold m.v. (antall barn, sivilstand, statsborgerskap) pr 31.12. i oppgaveåret.

På årsblanketten registreres ytelsens art etter hvilken lovhemmel ytelsen refererer seg til i bistandsloven.

Det er imidlertid slik at bare 2 av Danmarks 275 kommuner registrerer sine kontanthjelpytelser manuelt via blankett (1990). De resterende 273 kommuner innberetter via edb. Edb-kommunene sender også inn opplysninger om utbetalingsmåned (konteringsmåned) og samlet utbetalt beløp for de enkelte ytelsesarter. Registrering av utbetalingsmåned gjør det mulig å både telle antall utbetalingsmåneder og *antall hjelpeperioder* i året.

Tabeller utarbeides med familie som enhet.

Hvert kvartal leveres det fra kommunene også summariske oppgaver over antall hovedpersoner som får utbetalt hjelp fordelt etter ulike ytelsesarter og oversikter over samlet utbetalt hjelp også fordelt etter de samme ytelsesarter.

III. HØRINGSNOTAT.³

1. Prosjektets styringsgruppe og mandat

(se kap. I Innledning).

2. Krav til ny sosialstatistikk.

Bakgrunnen for prosjektet for omlegging av sosialhjelpsstatistikken er primært misnøye med den nåværende statistikken både med hensyn til hva slags opplysninger som samles inn og kvaliteten på disse opplysningene.

Prosjektet ble også satt i gang som et resultat av arbeidet med ny sosiallov og ny barnevernlov.

Med utgangspunkt i mandatet kan det formuleres noen viktige formål som en ny sosialhjelpsstatistikk skal prøve å realisere.

Statistikken skal gjøres mer anvendbar for sentrale myndigheters planleggings- og styringsformål. Dette skal i første rekke skje gjennom å forbedre statistikkens relevans og kvalitet.

Relevanskravet er særlig forsøkt imøtekommet gjennom å samle inn flere opplysninger om klientens økonomiske situasjon (opplysninger om inntekt og boutgifter) og bedre opplysninger om klientens samlede stønadperiode (opplysninger om hvilke måneder i året klienten mottok økonomisk stønad). Det siste vil bidra til at sosialstatistikken vil kunne gi bestandtall for antall klienter ved utgangen av året og dermed bli mer sammenlignbar med bl.a. deler av trygdestatistikken.

Kvalitetskravet er særlig diskutert i forbindelse med en del spørsmål styringsgruppa ønsker å ta ut av det nåværende individskjemaet. Dette er spørsmål som dels har vært frivillig å fylle ut og spørsmål som dels har vært basert på en skjønnsmesig vurdering av klientens livssituasjon.

Spørsmål i det nåværende registreringsskjemaet om hvilke problemer sosialarbeider mener klienten har og hvem sosialkontoret har samarbeidet med for å løse disse problemene, sløyfes fordi det metodisk knytter seg vanskeligheter med å samle inn denne typen data i tilknytning til det løpende statistikkarbeidet. Vanskelighetene består særlig i at hva man definerer som problem for klienten og hva man definerer som samarbeid, vil være forskjellig fra saksbehandler til saksbehandler.

Utvalgsundersøkelser vil være bedre egnet til innsamling av denne typen data.

Prosjektet skal avklare forholdet mellom det som i dag er sosialstatistikkens tre hovedområder: sosialomsorg, edruskapsvern og barnevern.

Dette er forsøkt oppnådd gjennom å utarbeide ett nytt individskjema for sosialhjelp og edruskapsvern og ett separat individskjema for barnevern. Dette skillet faller også sammen med at det nå foreligger forslag til en egen barnevernlov, mens det er foreslått at den nåværende

³ Utkast til registreringsskjema for statistikkområdene barnevern og sosialhjelp med tilhørende brukerveiledning og høringsnotat ble sendt ut til høring 23.10.91 med høringsfrist 13.11.91.

sosialomsorgsloven og lov om edruskapsvern slås sammen til en ny sosiallov.

Prosjektet skal legge vekt på å informere om og motivere til arbeidet med sosialstatistikken.

Det er viktig at sosialstatistikken inneholder informasjon som kommuner og sosialkontor kan nyttiggjøre seg. Økt interesse omkring statistikkarbeidet vil også forbedre datakvaliteten.

Informasjonsarbeidet om det nye statistikkopplegget vil bli påbegynt så snart høringsrunden er ferdig og nye registreringsskjema vedtatt.

Prosjektet skal ivareta behovet for sammenlignbar informasjon i tid og rom.

Det er viktig å kunne sammenligne informasjon både bakover i tid og med andre land. Det nye registreringsskjemaet inneholder en kjerne av spørsmål som er felles med tidligere skjema. Det har også vært viktig å gjøre sosialhjelpsstatistikken sammenlignbar med annen norsk statistikk; f.eks. trygdestatistikk. Til slutt er det lagt vekt på at informasjonen på dette feltet skal være sammenlignbar med andre nordiske land.

3. Krav til ny barnevernstatistikk

Kravene til individstatistikken på barnevern er presentert slik:

- Barnevernstatistikken skal være **enkel og oversiktlig**.
- Barne- og familiedepartementet trenger stort sett **andre opplysninger enn det som kan fås ut** -
- Man er opptatt av å få registrert **meldinger til barnevernet**.
- **Undersøkelsessakene**, spesielt dem som fører til omsorgsovertakelse, er et annet viktig tema.
- **Bedre kvalitet på oppgaver over omsorgsovertakelser, blant annet barnas alder.**
- **Grunnlaget for omsorgsovertakelse** ønskes det mer kunnskap om.
- **Bedre kategorisering av den gruppa som det offentlige tar ansvaret for.**
- **Fasetenkning, kronologisk oversikt over tiltakene som settes iverk, datoer for tiltak.**
- **Oversikt over tiltakene som settes i verk, tildels gitt i større grupper av tiltak.**
- **Ventetid for undersøkelser.**

Disse og andre krav er utdypet i møter i Styringsgruppa for endring av sosialstatistikken. Det er tatt hensyn til synspunkter som er kommet fram i prosjektleders møte med barnevernansatte i noen utvalgte kommuner og gjennom skriftlige svar og telefonkommentarer på prøveundersøkelsen i september 1991. Prosjektleder har i tillegg hatt drøftinger om kvalitet på og krav til barnevernstatistikken med seksjonsleder og nåværende og tidligere saksbehandlere på barnevern- og sosialstatistikk i SSB.

4. Utkast til nytt individskjema for barnevernstatistikken

a) Registrerings- og referansetidspunkt

Det er med hensyn til *tidspunkt-* og *tidsperiodeinformasjon* det nye skjemaet for barnevernstatistikken (individskjema) antakelig skiller seg mest fra det forrige som brukes ut 1991. Styringsgruppa har gitt meget klare signaler om at flere tidsreferanser i barnevernsakene er viktig.

I nye barnevernsaker spørres etter dag og måned (år hvis før statistikkåret) da melding er mottatt,

avgjort, undersøkelse startet og vedtak er fattet. Det spørres om hvilke måneder i 1992 omsorgstiltak har vært iverksatt. Også for saker hvor omsorgstiltak etter barnevernloven ble iverksatt før 1992, registreres tidspunktet omsorgstiltaket startet og varighet inn i 1992. På denne måten vil det bli mulig å gi oversikt over bl.a. gjennomsnittsvarighet av saker for grupper av barn under omsorgstiltak. Hvis datakvaliteten blir god, blir det også mulig å utføre kohortanalyser av utviklingen i saker og tiltak for grupper av barn.

Som referansetidspunkt for bakgrunnsspørsmål om barn under hjelpe- og omsorgstiltak er valgt tidspunktet nærmest opptil starten av første tiltak i 1992. For tiltak som startet før, og som gjelder ved inngangen til 1992, velges starten på dette tiltaket som referansetidspunkt. Referansetidspunktene for bakgrunnsspørsmålene vil derfor variere for barna, noen vil også ha referansetidspunktet i 1991. Opplegget er valgt slik fordi vi ikke tror barneverntjenesten har fullstendige bakgrunnsopplysninger om alle barn under tiltak på ethvert tidspunkt, men at man har best opplysninger i forbindelse med vedtak om tiltak. Et felles referansetidspunkt for alle barna som er innom barneverntjenesten i løpet av et år, er heller ikke mulig å finne, fordi noen går ut av tiltak tidlig i året, og andre kommer inn i tiltak seint på året.

b) Meldinger til barnevernet

En melding er en opplysning til barneverntjenesten om at et barn kan være i en § 16-situasjon. Det er endel metodeproblemer ved meldingsspørsmålet, som kom klart fram i kommentarer i prøveundersøkelsen. Et hovedproblem er at det ofte gis to eller flere meldinger om samme barnet. Styringsgruppa ønsker ikke flere datofelter. Det ville gjøre skjemaet uoversiktlig. Styringsgruppa har uttalt at dette ikke er en statistikk over alle meldinger, men over barn hvor det foreligger melding. Man ønsker dato for første melding registrert, eventuelle seinere meldinger for samme barnet registreres bare med antall og henvisningsinstans.

Det kommer noen ganger flere meldinger på et barn i løpet av et år, ikke bare to-tre. I et slikt tilfelle vil ikke svarene i spørsmålene om melding stå i forhold til spørsmålene om frist til å foreta undersøkelse, fordi første melding ble avgjort med at saken ble henlagt. Undersøkelsen står i forhold til en seinere melding, som etter vårt opplegg ikke skal statistikkføres (med unntak av at vi ønsker flere ulike meldingsinstanser krysset av hvis dette er aktuelt).

I skjemaet foreslås åtte spørsmål om melding til barnevernet. Det skal svares for første melding som blir mottatt i 1992 (eventuelt første som blir avgjort i 1992 hvis den ble mottatt, men ikke avgjort i 1991.) To datofelter finnes i denne delen. Et for tidspunkt (dag/måned/år) meldingen ble mottatt, og et for tidspunkt da man avsluttet gjennomgang av saken. Nøyaktige datoer er nødvendige for å kunne beregne gjennomsnittstid fra meldinger mottas til de er avgjort. Det spørres også etter meldingens saksinnhold, og om meldingen er henlagt eller om saken undersøkes videre (akuttsak etter § 11 eller undersøkelse etter § 17).

Det skal svares på hvilke instanser som har gitt melding om barnet til barneverntjenesten (alle meldinger 1992), og antall meldinger som er kommet (avgjort) for barnet i løpet av 1992.

c) Bruk av fødselsnummer

Det er enighet i styringsgruppa om at det i skjemaet må brukes fødselsnummer for alle barn med undersøkelse, hjelpetiltak eller omsorgstiltak etter barnevernloven i 1992. Dette er begrunnet i hensyn til datakvalitet i statistikken. Behovet for sikker identifikasjon ved eventuell

tilbakespørring fra SSB om feil eller uklarheter i data og behovet for å kunne luke ut dubletter i skjemaene, tilsier ut fra SSB's mangeårige erfaring med barnevernstatistikk identifikasjon via fødselsnummer.

Av personvern hensyn er styringsgruppa kommet til at man spør om fødselsnummer først når det foreligger undersøkelse eller tiltak etter Lov om barnevern. For meldinger spørres etter registreringsnummer på saken hos barneverntjenesten, og barnets kjønn og alder. Registreringsnummeret bes utfyllt for å muliggjøre uttak av dubletter hvis SSB har mistanke om slike eller andre alvorlige feil. En stor kommune har i prøveundersøkelsen bedt om at fødselsnummer tas med også for meldingsdelen, fordi de bruker dette som registreringsnummer. Av denne grunn har registreringsnummeret plass til 11 siffer. Styringsgruppa presiserer imidlertid i brukerveiledningen at vi ikke ber om fødselsnummer i statistikken, men at kommunene fører på det nummeret de bruker.

d) Undersøkelser i barnevernet

Det skal registreres når en undersøkelse er startet opp og når den er avsluttet (dag/måned). Hvis foreldre og barn flytter til en annen kommune i undersøkelsesfasen, vil fødselsnummer på de to skjemaene som sendes inn forhindre dobbelttelling i statistikken. Dette blir vanskeligere å forhindre hvis det bare brukes journalnummer (flere søsken kan ha samme journalnummer). Siden man for enkelte undersøkelsessaker og hastesaker kanskje ikke har fått opplysninger om fødselsnummer (vil og gjelde for noen utenlandske barn i alle typer av saker), bes også i egen rubrikk om påføring av journalnummer. Det har vært enighet i styringsgruppa om viktigheten av å få registrert undersøkelser og deres varighet på individbasis i barnevernstatistikken. En undersøkelse vedtas etter § 17 i gjeldende Lov om barnevern. Det finnes lite systematisert kunnskap om hvordan det går i undersøkelsessaker.

e) Avgjørelser foretatt av barneverntjenesten

I et par av spørsmålene skal gis oppgave over resultat av avgjørelser med hensyn til meldinger og undersøkelser foretatt av barneverntjenesten i 1992. Spørsmålet om avgjørelse av melding har to svarkategorier: Meldingen henlagt og Saken undersøkes videre. Under kategorien Meldingen henlagt regner vi også tilfelle hvor saken overføres en annen instans (den er henlagt som barnevernsak).

Med hensyn til avgjørelse i undersøkelsessaker er det tre svarkategorier: Vedtak etter barnevernloven (BVL), Saken besluttet henlagt og Gitt råd og veiledning. Saksbehandlerne skal oppgi dag og måned hvor resultatet av vedtaket foreligger. Hvis man overfor et barn har utført mer enn en undersøkelse i løpet av 1992, er det den første saken som skal registreres.

Dagens individstatistikk for barnevern har ingen spørsmål om avgjørelsesprosessen i barnevernarbeidet, utover spørsmål om lovparagrafer (ingen registrering av tidsrommet for avgjørelsesprosesser eller av saker som henlegges).

f) Hjelpetiltak

Det spørres etter hjelpetiltak foretatt av barneverntjenesten i 1992. Som slike tiltak regnes også dem som er iverksatt i 1991, men som løper videre i 1992 (f.eks. støttekontakt, besøkshjem). Det kan krysses av for ni spesifikke typer av hjelpetiltak samt i en kategori for annet hjelpetiltak. Hvis det settes iverk omsorgstiltak som er forsterket med et av de typer av hjelpetiltak som står

oppført her, skal det krysses av også i aktuell svarkategori under dette spørsmålet (selvsagt også i aktuell svarkategori under omsorgstiltak).

Man vurderer ikke fra styringsgruppas side som nødvendig å be om tidsrom for hjelpetiltak, heller ikke om det forekommer mer enn ett av hver type tiltak i løpet av et år. Hjelpetiltakene skal være gitt med inngrepshjemmel i barnevernlovens § 16 og med hjemmel i § 18, men vi spør ikke i statistikkskjemaet etter lovgrunnlaget. I barnevernloven kalles tiltakene vi her benevner hjelpetiltak for forebyggende tiltak. I det nye lovforslaget og nyere barnevernlitteratur kalles slike tiltak for hjelpetiltak. Man anser at problemer ofte allerede er oppstått når tiltakene settes inn, og at de derfor ikke bør benevnes som forebyggende (dette leder tankene mot primærforbygging av problemer, som det her ikke er snakk om).

Ettervern (vedtak etter Lov om barnevern § 51) registreres på de samme tiltakstypene.

g) Omsorgstiltak

Omsorgstiltak iverksatt i 1992 skal registreres under dette spørsmålet. Det samme skal omsorgstiltak med oppstart før 1992, som gjelder løpende ved starten av 1992. Det skilles mellom ni spesifikke typer av omsorgstiltak, og det kan i tillegg krysses av i kategorien annet omsorgstiltak utenfor hjemmet. I listen over omsorgstiltak inngår tiltak som også brukes i forhold til andre lovverk (Lov om psykisk helsevern, Edruskapsloven). Det er kun hvis tiltaket er brukt også med hjemmel i barnevernloven at tiltaket skal krysses av for barnet i denne sammenheng.

Det skal fylles ut hvilken paragraf (§ 16 a,b,c eller d) i barnevernloven som er anvendt som inngrepsgrunnlag for vedtaket, og hvilke paragrafer som er brukt forøvrig (f.eks. §§ 19, 22, 24). Det behøver ikke i rubrikken for lovgrunnlag angis om det er anvendt tvang (§ 5), da det følger et eget spørsmål om dette i skjemaet.

Beredskapshjem er foreslått som kategori under omsorgstiltak, selv om omsorgsvedtak ikke er endelig fattet. Vi ser imidlertid som avgjørende i statistikken det som faktisk har skjedd, barnet er plassert utenfor hjemmet.

For omsorgstiltak (alle aktuelle kategorier) skal krysses av for hvilke måneder i 1992 de har vært iverksatt. Hvis tiltaket ble satt i verk før 1992 og har fortsatt uavbrudt inn i 1992, fylles ut måned og år det ble iverksatt.

Styringsgruppa mener at det er viktig å få med både lovgrunnlag for omsorgstiltakene, når tiltak iverksettes og hvor lenge de er iverksatt. I dagens barnevernstatistikk kommer ikke fram hvor lenge slike tiltak har vart, når på året tiltak ble iverksatt, om tiltak har vært midlertidig avbrudt eller når på året det ble avsluttet. Statistikken over omsorgstiltak for barn ved slutten av året var også meget unøyaktig for siste tilgjengelige år (1989, 1990-statistikken er ikke ferdig når dette skrives).

h) Tvangsvedtak

I eget spørsmål krysses av for om omsorgsvedtak i 1992 skjedde som tvangsvedtak (bruk av § 5). Hvis det er fattet eller eksisterer flere gyldige omsorgsvedtak overfor det samme barnet i 1992, krysses av i rubrikken for "ja" hvis ett eller flere av dem er fattet ved bruk av tvangsparagraf.

Styringsgruppa er enig om at det er viktig å få en bedre oversikt over barn/saker hvor det er brukt tvangsvedtak i barnevernet. Ønsker man en mer detaljert oversikt over bruk av tvangsvedtak, bør dette utføres gjennom f.eks. utvalgsundersøkelser. En vil imidlertid da gjennom nytt statistikkgrunnlag ha et bedre utgangspunkt for å trekke utvalg av saker/barn for nærmere undersøkelser.

i) Familiesituasjon

Et spørsmål vi har kalt foreldre- og familiestatus har fem svarkategorier.

Det er egen svarkategori for om foreldrene er gift eller samboende. Det er egen kategori for mor gift eller samboende med ny partner, og egen kategori for om mor er enslig forsørger. Dersom far og mor ikke er gift eller samboende, men far har foreldreansvaret alene eller deler det med mor, fylles også ut om far er gift/ samboende med ny partner eller om far er enslig forsørger.

Styringsgruppa mener at det er viktig å få registrert en del av barnets familiesituasjon slik denne var registrert av barnevernet ved første tiltak i 1992 (eventuelt før hvis dette tiltaket løper inn i 1992). Man har gått inn for å registrere mors og fars gjensidige relasjon kun hvis de er gift/samboende. Forøvrig er man opptatt av om den av foreldrene med foreldreansvaret (og som barnet eventuelt bodde hos før siste vedtak) er gift /samboende med ny partner eller er enslig forsørger.

Det kunne være av interesse å vite mer om barnets familiebakgrunn og husholdssituasjon både før vedtak og f.eks. ved slutten av året. Styringsgruppa mener at slike mer ingående undersøkelser bør gjøres som utvalgsundersøkelser, eventuelt ved registerundersøkelser når det gjelder nærmeste familie (f.eks. mor og far).

j) Foreldrenes viktigste kilde til livsopphold

For mor og far stilles spørsmål om viktigste kilde til livsopphold ved første barneverntiltak i 1992. En bruker her liknende svarkategorier som i sosialhjelpsstatistikkens nye individskjema for 1992 (Arbeidsinntekt, Stipend/lån, Trygdemottaker (type trygd/stønad oppgis), Sosialhjelpsmottaker, Andre inntekter).

k) Barnets situasjon pr. 31.12

Styringsgruppa mener det er viktig å få en oversikt over hvor barnet er plassert (navnet på kommunen) ved utgangen av året for barn med omsorgstiltak i løpet av 1992.

For barn med avsluttet omsorgstiltak i 1992 spørres etter viktigste grunn til at omsorgstiltaket opphørte. Svarkategoriene er Barnet tilbakeført foreldre/familien, Barnet nådde aldersgrensen, Adopsjon, Annet. Under svarkategorien Annet kan inngå at barnet/den unge har flyttet for seg selv.

Det spørres om barnets bosted ved slutten av året for alle barn som har eller har hatt hjelpetiltak eller omsorgstiltak i 1992, med følgende svarkategorier: Mor og far, Mor (m. evt. samboer ektefelle), Far (m. event. samboer/ektefelle), Adoptivforeldre, Fosterforeldre, Institusjon, Annet.

Det siste spørsmålet som barneverntjenesten bes fylle ut når året er omme, er om saken ble avsluttet som barnvernsak i 1992 (ja eller nei). Her skal svares for både meldinger, undersøkelser, hjelpe- og omsorgstiltak.

5. Utkast til nytt individskjema for sosialhjelpsstatistikken.

Arbeidet med en ny klientstatistikk har etterhvert kretset inn enkelte sentrale spørsmål som knytter seg til innholdet i statistikken. Dette er spørsmål som styringsgruppa ikke er kommet til enighet i på alle punkter.

Det er ulike synspunkter på spørsmålet om registrering av klientens sosiale problemer som styringsgruppa foreslår skal tas ut av det nåværende registreringsskjemaet. Styringsgruppa foreslår likeledes å ta ut spørsmålet om hvilke samarbeidsinstanser sosialkontoret benytter seg av i arbeidet med den enkelte klient. Et mindretall ønsker å beholde begge spørsmålene.

Det er også ulike synspunkter i styringsgruppa når det gjelder mulighetene for å registrere råd- og veiledningsarbeid. Et flertall i styringsgruppa har konkludert med at registrering av råd- og veiledning må ta utgangspunkt i klienter som tildeles økonomisk stønad. Det betyr at personer som bare mottar råd- og veiledningstjenester ikke vil bli registrert. Et mindretall går inn for registrering av *all* tildeling av råd- og veiledning, uavhengig av om det er tildelt økonomisk stønad.

Som et ledd i å avklare hvilke spørsmål og svarkategorier et nytt skjema bør inneholde, har utkast til skjema blitt prøvd ut ved 14 sosialkontor i kommuner i Vestfold fylke. 178 registreringsskjema er blitt fylt ut og sendt inn til Statistisk sentralbyrå. Det er i etterhånd blitt avholdt møte med representanter fra de deltagende sosialkontor.

Utprøvingsrunden har vært med på å klargjøre hvilke valg en står overfor når en skal ta stilling til innholdet i et nytt individskjema. Utprøvingsrunden bidro også til en nødvendig forenkling av enkelte spørsmål.

a) Registreringstidspunkt.

Mange opplysninger om klientens bakgrunn og økonomiske forhold vil endre seg i løpet av året. Det er derfor nødvendig å bestemme et fast registreringstidspunkt. I forslag til individskjema er dette tidspunktet fastlagt til *første utbetaling av økonomisk stønad i året*. Siden mange av spørsmåla i registreringsskjemaet omfatter opplysninger som også vil være aktuelle i saksbehandlingsøyemed, bør dette tidspunktet være gunstig m.h.t. å få samla inn korrekt og ajourført informasjon.

b) Registrering og journalføring.

Det nåværende registreringsbladet er også utformet med det for øye at det skal kunne benyttes til løpende journalføring. Med løpende statistikkføring vil dataene bli mer pålitelige enn om skjemaene fylles ut i etterhånd. Likevel har situasjonen ved mange sosialkontor vært at registreringsbladet er blitt utfylt ved slutten av året. Denne registreringsmåten kan skade statistikkarbeidet ved at sjansen for underregistrering av sosialhjelpsmottakere øker.

Det må være et klart mål med statistikkføringsarbeidet ved sosialkontorene at registreringen skjer fortløpende. I kommuner der dette skjer på edb vil innlegging av data f.eks. i forbindelse med søknadsbehandling kunne bety at opplysninger til den sentrale statistikken registreres samtidig. I kommuner der registreringen skjer manuelt vil det være vanskeligere å sikre fortløpende statistikkføring. Det er neppe realistisk å tro at et nytt registreringsskjema vil bli benyttet mer til journalføring enn hva tilfellet er med det nåværende individskjemaet.

Det er derfor ikke grunn til å utforme et skjema med det for øye at det skal tjene to atskilte funksjoner. Individskjemaet skal først og fremst være et registreringsskjema for den landsomfattende statistikken. Det må likevel arbeides med sikte på å organisere statistikkføringsarbeidet slik at registreringen kan skje fortløpende. Dette vil også komme lokale myndigheter til gode siden fortløpende registrering sikrer datagrunnlag til å kunne utarbeide oversikter og tabeller på grunnlag av opplysninger som til enhver tid er ajour.

Det er i mandatet for prosjektet tilkjennegitt et behov for hurtigstatistikk på dette området. Prosjektet har ikke fått utredet hvordan dette kan realiseres. Oppnår man en fortløpende registrering ved sosialkontora, skulle det ikke være noe i veien for å benytte et utvalg av kommuner til å sende inn kvartals- eller halvårsrapporter til SSB med et begrenset antall opplysninger (f.eks. klientantall og samla stønadsbeløp).

c) Registrering av avslag på sosialhjelp.

I stedet for å registrere tilståelse av hjelp etter lov om sosial omsorg og lov om edruskapsvern, er det mulig å tenke seg en registrering av alle som *søker* hjelp, hvilket vil inkludere både tilståelse av hjelp og avslag på hjelp. I det nåværende individskjemaet finnes det en frivillig avkrysningsmulighet for å registrere avslag på hjelp.

Det er flere problematiske sider ved å skulle registrere alle sosialhjelpssøkere. Det vil innebære å pålegge sosialkontorene mer registreringsarbeid enn hva tilfellet er i dag. Det er dessuten usikkert om registrering av avslag vil bli utført på en tilfredsstillende måte. Det vil bl.a. avhenge av om det blir gitt et tidlig og uformelt avslag eller om avslaget gjøres i form av et vedtak. Ved tildeling av tjenester viste utprøvningsrunden at vedtaksprosedyrene er lite formalisert. Mange saker inneholder dessuten en blanding av tilståelse og avslag på hjelp; man avslår f.eks. økonomisk stønad, men tilstår råd- og veiledning.

I valget mellom en totalregistrering av alle saker behandlet etter lov om sosial omsorg og lov om edruskapsvern, eller en registrering av tilståtte ytelser, har styringsgruppa valgt det siste alternativet fordi det gir god datakvalitet og fullstendig registrering av ytelsene. Man unngår omfattende underregistrering, som ville blitt resultatet om en forsøkte å registrere avslag.

d) Registrering av tjenester og kontantytelser.

Et hovedspørsmål i styringsgruppas arbeid har vært om det er mulig å registrere tildeling av ikke-økonomiske tiltak (som f.eks. råd og veiledning) når det ikke skjer tildeling av økonomisk stønad. Det er gode argumenter for å registrere både tjenester og kontantytelser. Bl.a. er råd og veiledning den primære hjelpeformen i henhold til nåværende sosialomsorgslov. Dette er derfor et viktig arbeid ved sosialkontorene.

Spørsmålet er imidlertid om det er mulig å forvente innhenting av mange av individskjemaets opplysninger dersom klienten kun er tildelt råd- og veiledningstjenester. Råd og veiledning kan som kjent innebære en enkel samtale uten videre oppfølging. Det er betenkelig å stille krav om registrering av all fordeling av tjenester dersom dette resulterer i både mangelfull utfylling av skjema og underregistrering.

Ved utprøvingen av individskjemaet ble nesten all registrering knyttet til fordeling av økonomiske ytelser, til tross for at det ble oppfordret til også å registrere råd- og veiledningstjenester.

Styringsgruppa er kommet til at registrering av sosialhjelpsklienter må ta utgangspunkt i fordeling av økonomisk stønad.

e) Sivilstandskategorier og husholdningssituasjon.

Det foreliggende forslag til individskjema inneholder på dette punkt et par viktige endringer.

Samboer kom inn som egen sivilstandskategori eller kategori under ekteskapelig status ved innføring av nytt registreringsskjema i 1986. Nå foreslås denne svarkategorien flyttet fra spørsmålet om ekteskapelig status til spørsmålet om klientens husholdningssituasjon siden samboerforhold ikke hører inn under begrepet ekteskapelig status.

Spørsmålet om klientens husholdningssituasjon vil gi ny informasjon. Det nye skjemaet vil gi opplysninger som gjør det mulig å skille mellom ulike husholdningstyper som enperson- og flerpersonghusholdninger.

I dag registreres hjemmeboende ungdom som enslige eller enpersonfamilier. I forslag til nytt individskjema innhentes det opplysninger om unge sosialhjelpsklienter bor hjemme hos sine foreldre eller ikke. Dette er informasjon som er viktig bl.a. ved analyse av tildelt økonomisk stønad.

f) Registrering av klientens viktigste kilde til livsopphold.

Spørsmålet om viktigste kilde til livsopphold (arbeidsinntekt, trygd/pensjon, forsørget, sosialhjelp, stipend/lån eller annet) kom med ved innføringen av nytt skjema i 1986.

Selv om det i utgangspunktet ikke er et spørsmål som burde gi grunnlag for særlige skjønnsavveininger, viser både andelen uoppgitte svar i den årlige sosialstatistikkpublikasjon og erfaringene fra utprøvingrunden med nytt skjema, at spørsmålet volder problemer.

Det er ulike type misforståelser som gjør seg gjeldende. Man er usikker på om det er klienten eller familiens/husholdningens viktigste inntektskilde som skal registreres. Man er usikker på om det er viktigste inntektskilde på årsbasis eller ved første utbetalingstidspunkt som skal legges til grunn. Det har også muligens vært uklart om viktigste inntektskilde skal defineres som den inntektskilden som representerer det høyeste kronebeløpet eller om det gjelder den inntektskilden som er mest regulær. Brukerveiledningen burde nå gi svar på hva som skal registreres.

Spørsmålet sikrer kontinuitet bakover til tidligere statistikk, og gir nødvendig informasjon om klienter som mottar stipend/lån.

Styringsgruppa går inn for at det i registreringsskjemaet fortsatt skal spørres om hva som er klientens viktigste kilde til livsopphold.

g) Opplysninger om sosialhjelpsklientenes økonomiske situasjon.

Den nåværende sosialhjelpsstatistikken inneholder ingen opplysninger om klientens økonomiske situasjon. Den inneholder kun et spørsmål om hva klienten har fått utbetalt i samlet økonomisk sosialhjelp i løpet av året.

Styringsgruppa har ønsket mer omfattende opplysninger om klientens økonomiske situasjon.

Dette for å få større muligheter til å analysere sosialhjelpsutviklinga. Derfor er et nytt spørsmål om økonomi tatt inn i forslag til skjema. Spørsmålet er delt i tre deler: en del omhandler klientens (og eventuelt ektefelle/samboers) brutto og netto inntekt; en del omhandler husstandens boutgifter og en siste del registrerer hvilket beløp klienten har fått innvilget i første utbetalingsmåned i året.

Ved å innhente disse opplysningene vil man få en samlet oversikt over sosialhjelpsklientenes inntekts- og boutgiftssituasjon på et bestemt tidspunkt i året. Gjennom registrering av innvilget økonomisk stønad vil det være mulig å studere eventuelle geografiske variasjoner i stønadsnivået.

Det kan reises motforestillinger mot å registrere disse opplysningene. Det er omfattende og tidkrevende opplysninger å registrere; særlig ved sosialkontor der dette må skje manuelt.

Det er også usikkerhet knyttet valget av økonomiske kategorier. Det er forsøkt å bygge på innarbeidede kategorier fra bl.a. søknadsskjemaer om økonomisk sosialhjelp, men kategoriene i registreringsskjemaet er mindre spesifiserte siden det både er unødvendig og umulig å fange opp alle lokale variasjoner i registreringen av økonomiske opplysninger.

Erfaringene fra utprøvingsrunden var tilfredsstillende med unntak av utfyllingen av siste del av spørsmålet (innvilget økonomisk stønad i første utbetalingsmåned). Det rådde usikkerhet med hensyn til hvilke beløp som skulle registreres. Brukerveiledningen vil nå presisere at både engangsutbetalinger og løpende ytelser skal registreres.

Det har vært diskutert å skille stønad til livsopphold fra stønad til dekning av boutgifter. Det er valgt å *ikke* gjøre dette siden skillet ofte trekkes vilkårlig.

Forslag til nytt registreringsskjema vil også kartlegge *hvilke måneder* klienten har mottatt økonomisk hjelp. Kartleggingen er viktig av to grunner. Spørsmålet vil på individnivå gi sentrale data til studier av klientkarrierer. Man vil få informasjon om klientens samlede stønadsperiode over tid. Dernest vil en kunne beregne både bestanden av klienter en gitt måned og avgang og tilgang av klienter på *månedsbasis*. Dette innebærer en stor forbedring i forhold til nåværende sosialhjelpsstatistikk som kun angir antall personer som har fått økonomisk hjelp *i løpet av året* samt tallet på nye klienter på årsbasis.

Det er verdt å merke seg at eldre registreringsskjema for sosialhjelpsstatistikk har inneholdt både spørsmål om klientens inntekt og spørsmål om hvilke måneder klienten har fått hjelp.

Etter en samlet vurdering er styringsgruppa kommet fram til at de nye spørsmålene om klientens økonomiske situasjon skal inkluderes i nytt registreringsskjema for sosialhjelp.

h) Registrering av sosialhjelpsklientenes sosiale problemer.

I det nåværende individskjemaet skjer det en frivillig registrering av hvilke sosiale problem hver enkelt klient etter sosialarbeiders vurdering har. Dette kan være problem knyttet til inntekt, bolig, arbeid, familie, rusmiddelmisbruk eller sykdom.

Vanskelighetene knyttet til registrering av denne type opplysninger anses som store. Hva man definerer som sosiale problem vil variere fra person til person og fra sosialkontor til sosialkontor. Mange klienter vil saksbehandlerne få for liten kontakt med til skikkelig å kunne vurdere problemomfang og problemtype.

Det er derfor metodisk mer pålitelig å registrere konkrete opplysninger om inntekter og boutgifter framfor å gjøre mer *skjønnsmessige* bedømminger av hvilke sosiale problemer som ligger til grunn for sosialhjelpsbehovet. Utvalgsundersøkelser egner seg bedre til denne type kartlegginger enn totaltellingene.

Styringsgruppa vil på denne bakgrunn ikke tilrå at det blir spurt etter klientens sosiale problemer i det nye registreringsskjemaet.

i) Registrering av tiltak.

Registrering av tiltak er også en del av det nåværende individskjemaet. Avkrysningskategoriene er endret, bl.a. som en naturlig følge av at barnevernstatistikken er skilt ut med eget individskjema.

Det er i dagens sosialstatistikk på områdene sosialhjelp og tiltak for rusmiddelmissbrukere lite informasjon om hvilke tjenester som fordeles i tillegg til økonomisk stønad. Dette bør endres, og en måte å gjøre det på er å studere nærmere hvilke klientgrupper som mottar ulike tiltak og hvordan tjenester og tiltak fordeles i forhold til fordeling av økonomisk stønad. Det er i skjema-utkastet foreslått både å registrere tiltak som sosialkontoret kan sette i verk og tiltak satt i verk av andre hjelpeinstanser.

I det nåværende individskjema er det frivillig om sosialkontorene vil registrere råd- og veiledningsarbeid. Dette foreslås nå som en obligatorisk svarkategori under spørsmålet om registrering av tiltak.

Det er ulikt det nåværende skjemaet foreslått en avkryssning for hvilken måned tiltak er startet opp. Begrunnelsen for å innhente informasjon om tiltakenes starttidspunkt er dels for å kunne undersøke hvilken rekkefølge tiltak fordeles og dels for å undersøke hvor lenge klienter mottar økonomisk stønad før de tilbys et aktiviserende eller behandlende tiltak.

Utprøvningsrunden viste at registrering av tiltakenes startmåned kan by på problemer. Spørsmålet er nå blitt forenklet, men det er mulig man vil få en viss underregistrering dersom mange sosialkontor ikke løpende registrerer når tiltak settes i gang i løpet av året.

j) Registrering av tiltak for rusmiddelmissbrukere.

I det nåværende individskjemaet skilles tiltak for rusmiddelmissbrukere fra tiltak for andre sosialhjelpsmottakere ved avkryssning av et eget spørsmål om tiltaket er igangsatt etter edruskapsloven eller lov om fylkeskommunalt ansvar for alkoholistinstitusjonene m.v. Dette er imidlertid en problematisk registreringsmåte siden mange rusmiddelmissbrukere får igangsatt tiltak med hjemmel i sosialomsorgsloven.

En alternativ registreringsmåte vil være å stille et direkte spørsmål om det etter sosialarbeiders vurdering foreligger et rusmiddelmissbruk hos klienten. Med bortfall av spørsmålet om klientens sosiale problemer, vil et spørsmål om registrering av rusmiddelmissbruk framstå som løsrevet fra sin sammenheng. Det vil dessuten heller ikke alltid være noen sammenheng mellom rusmiddelmissbruk og hva klienten tilstår av hjelpetiltak; f.eks. der hvor hjelpetiltaket er økonomisk stønad.

I det foreliggende utkast til skjema registreres kun bruk av rusmiddelinstituasjon/bo- og

arbeidskollektiv. Det vil bli mulig å registrere *alle* tiltak som er igangsatt overfor rusmiddelmisbrukere dersom ny sosiallov bygges på forslagene som er lagt fram i Ot.prp.nr. 29 (1990-91) "Om lov om sosiale tjenester m.v. (sosialloven)".

Inntil ny sosiallov foreligger vil styringsgruppa gå inn for at det kun er tildeling av plass i rusmiddelinstitusjon/bo- og arbeidskollektiv som skal registreres av tiltak for rusmiddelmisbrukere.

IV. SYNSPUNKTER FRA HØRINGSINSTANSENE.

1. Kommentarer til høringsrunden.

Høringsinstanser

Kritikk av at ikke flere kommuner er blant høringsinstansene.

(Kommunenenes sentralforbund, FM/Vest-Agder, Hof kommune)

Norsk helse- og sosialsjefflag (NHSL) ser det som svært betenkelig at ikke et utvalg kommuner har fått forslaget til uttalelse. Dette kunne ha motivert til framtidig engasjement og interesse fra kommunenes side.

Høringsfrist

Kritikk av for kort høringsfrist og at forslaget kommer for seint på året. Det burde vært satt av mer tid til utprøving og informasjon.

(Oslo kommune)

Iverksettingsfrist

Trondheim kommune er bekymret for at et nytt statistikkopplegg ikke lar seg edb-tilpasse innen årsskrifte, og anbefaler hvis dette ikke lar seg gjennomføre at nytt opplegg først innføres fra 1.1.93.

Bergen kommune er også svært skeptisk til mulighetene for å få endringene praktisk gjennomført fra årsskiftet.

2. Kommentarer til oppfølgingen av mandatet.

Kritikk av at mandatet ikke fulgt opp på følgende områder:

. ... "statistikken skal dekke sentrale myndigheters behov for bedre og mer aktuell statistikk"...

(FM/Oslo og Akershus)

.. "skal det taes hensyn til behovet for bedre styrings- og planleggingsdata både lokalt og sentralt"....

(FM/Oslo og Akershus)

NHSL skriver at sosialhjelpsstatistikken ikke dekker det informasjonsbehovet som mandatet innevarlser, og som andre offentlige utredninger anbefaler. (se NOU 1991:10 "Flere gode leveår for alle").

NHSL etterlyser en nærmere redegjørelse for mindretallets synspunkter i høringsnotatet fra

styringsgruppa.

Bydel 13 Østensjø sosialsenter (Oslo) ber om at forslaget trekkes tilbake, bl.a. med bakgrunn i at mandatets pkt. 1 og 3 ikke er fulgt opp.

3. Skjema til statistikkføring kontra skjema til journalføring.

Utkastet til skjema egner seg dårligere som saksdokument/journalark enn nåværende registreringsskjema, men egner seg bedre som grunnlag for statistikk.

(FM/Aust-Agder)

4. Registreringstidspunkt.

Registrering av data ved første gangs utbetaling gir et galt bilde. Den økonomiske situasjonen ved første gangs stønad er ofte uoversiktlig. Man yter f.eks. hjelp til mat mens den økonomiske situasjonen utredes.

(Østensjø sosialsenter, FM/Troms)

5. Hvem skal registreres.

Krav om totalregistrering

Krav om totalregistrering av alle saker behandlet etter lov om sosial omsorg. Det kan nå oppfattes som om økonomisk hjelp bør prioriteres framfor andre hjelpeformer.

(FM/Hedmark)

Krav om registrering av avslag på sosialhjelp.

(FM/Aust-Agder, Trondheim kommune)

Forespørsel om registrering av alle henvendelser og hva de gjelder, men uavhengig av dette skjemaet.

(INAS)

Krav om registrering av alle som får råd- og veiledning

Krav om registrering av *alle* som mottar råd og veiledning. Ved bare å registrere råd og veiledning for personer som også mottar økonomisk stønad, vil statistikken gi et skjevt bilde av sosialkontor-virksomheten. Råd og veiledning bør dessuten settes inn *før* det blir gitt økonomisk stønad.

(Oslo kommune; under forutsetning av presise definisjoner og bedre registreringsrutiner; FM/Oslo og Akershus; FM/Troms; FM/Møre og Romsdal; FM/Hedmark; Østensjø sosialsenter, Trondheim kommune)

NHSL ser på registrering av råd- og veiledningsarbeid som viktig i forbindelse med

prioriteringen av det forebyggende arbeidet. NHSL anbefaler at registreringen blir obligatorisk.

6. Kritikk av spørsmål i foreliggende utkast til skjema.

Forsørgelse

Det bør spørres etter det nøyaktige antall barn som forsørges.

(Diakonhjemmets høghskolesenter)

Økonomi

Kritikk av spørsmålet om klientens økonomiske situasjon for å være for omfattende og arbeidskrevende å registrere.

(Kommunenes sentralforbund, Trondheim kommune)

Omfattende spørsmål om økonomi, men overkommelig.

(FM/Aust-Agder, FM/Troms, SSB)

Siden rente- og avdragsutgifter ikke betales månedsvis, må det legges vekt på at det er *gjennomsnittlige* månedlige utgifter som skal registreres.

(Oslo kommune)

Det mangler en linje i skjemaet for "*andre boutgifter*".

(En beklagelig feil som oppstod ved siste omredigering av skjemaet; min anmerkning)

Spørsmål om hvorfor penger til aldershem/støttekontakt ikke skal inkluderes i hva klienten har fått i utbetalt stønad.

(FM/Oslo og Akershus)

Det foreslås at det registreres nøyaktig tidspunkt i spørsmålet om klientens viktigste inntektskilde og spørsmålet om den økonomiske situasjon. Bør de to spørsmålene slås sammen?

(Diakonhjemmets høghskolesenter)

Tiltaksarbeid

Spørsmål 15 inneholder uklare svaralternativ som sosialkontorene vil oppfatte ulikt. Dette gjelder særlig råd og veiledning som er problematisk å registrere. Det blir ikke bedre av at det bare er råd og veiledning for mottakere av økonomisk stønad som registreres. Råd og veiledning skal dessuten settes inn *før* klienter blir tilstått økonomisk hjelp.

(Oslo kommune)

SSB foreslår at råd og veiledning ikke registreres.

Diakonhjemmets høgskolesenter mener spørsmål 15 vil gi usikker statistikk. Spørsmålet forutsetter stor oversikt fra sosialkontorets side.

Det er usikkert om sosialkontoret har oversikt over tiltak i regi av ytre hjelpeapparat.

(Oslo kommune)

Tiltaksoversikten er ufullstendig: Arbeidsinnsats som motytelse for sosialhjelp vil f.eks. ikke bli registrert.

(Oslo kommune)

Det er usikkert om arbeidskontorets arbeidsmarkedstiltak lar seg skille fra kommunale arbeidstreningplasser siden enkelte tiltak bygger på samfinansiering.

(AAD)

Hvordan defineres *varige hjelpebehov* i tilknytning til spørsmål 15 (hjelpetiltak i hjemmet)?

(FM/Oslo og Akershus)

Det kan være tungvint å registrere hjemmehjelp siden dette er en tjeneste som er lagt til pleie- og omsorgssektoren.

(Hof kommune)

Spørsmål 15 inneholder for mange rubrikker. Det bør heller benyttes en loddrett rubrikk hvor det angis månedens nummer.

(Hof kommune)

Forløpsopplysninger

NHSL ser ikke stor hensikt i registreringen av hvilke måneder den økonomiske hjelpa er utbetalt (spm. 13) og startmåned for tiltak (spm.15).

Rusmiddelområdet

Kritisk spørsmål til å ta edruskapsområdet ut av registreringsopplegget.

(FM/Vest-Agder)

7. Forslag om nye spørsmål eller tilleggsspørsmål.

Særkullsbarn

Det etterlyses en registrering av særkullsbarn under spørsmålet om klientens husholdssituasjon. (AFFO)

Ankomstår for flyktninger

Krav om registrering av flyktningenes ankomstår (Kommunenes sentralforbund) og krav om klarere definisjon av denne gruppa.

(Oslo kommune)

Registrering av klienten debutår som sosialhjelpsmottaker

Forslag om å registrere første gang klienten fikk sosialhjelp, og hvor mange måneder klienten har mottatt sosialhjelp de siste 24 måneder.

(NIBR)

Flere økonomi-opplysninger

Forslag om "kursstønad/lønn i arbeidsmarkedstiltak" som egen kategori under spørsmålet om viktigste kilde til livsopphold.

(AAD)

Forslag om at alle svarkategoriene fra spørsmålet om viktigste kilde til livsopphold (pluss "kursstønad/lønn i arbeidsmarkedstiltak), benyttes i spørsmålet om klientens økonomiske situasjon for å få bedre presisert hva klientene får utbetalt.

(AAD)

Forslag om å registrere utbetalt stønad hver måned i stønadsperioden.

(AAD)

Krav om at grunn- og hjelpestønad og barnetrygd skilles ut som egne kategorier, og at bostøtte inngår som fradrag til boutgifter.

(FM/Aust-Agder)

Forslag om å skille "bidrag/lån til bolig", "bidrag/lån til livsopphold" og "bidrag/lån til supplering" framfor å registrere samlet utbetaling.

(NIBR)

Krav om registrering av klientens samla (private) boliggjeld.

(Oslo kommune; FM/Vest-Agder)

Forslag om å registrere boutgifter som én sum.

(NIBR)

Bosituasjon/eierforhold til egen bolig

Spørsmål om eierforhold til egen bolig bør vurderes tatt inn i skjemaet.

(Oslo kommune)

Fast/midlertid arbeid

Krav om å skille mellom fast og midlertid arbeid, og fulltids- og delstidsarbeid.

(Oslo kommune, AAD, Diakonhjemmets høgskolesenter, NIBR)

Forslag om å registrere *om* klienten har vært i arbeid og *ndr* det var siste gang.

(NIBR)

Lovgrunnlag for tiltak

Krav av registrering av lovgrunnlag for tiltak (et forvaltningsrettslig prinsipp).

(FM/Aust-Agder)

Klientens sosiale problemer

Krav om registrering av klientens problemer (med eventuelt færre avkrysningsmuligheter enn dagens skjema).

Det kan knyttes opp mot registrering av forslag til videre tiltak pluss registrering av faktisk iverksatte tiltak. Dette vil bl.a. bidra til at en beholder opplysninger om klientenes eventuelle rusproblemer.

(INAS, FM/Oslo og Akershus, FM/Møre og Romsdal, AAD, AFFO, Trondheim kommune, NHSL, NIBR)

AAD ber SSB vurdere om det er mulig å utarbeide en mer objektiv klassifisering av klientens problemer for å få større sikkerhet på dataenes kvalitet.

NHSL ser det som viktig å få klarlagt årsaksforholdene til helse- og sosialproblemene. Det pekes på at det er viktig å se sammenhengen mellom problemer og tiltak (årsakssammnehenger/kommuned diagnose/forebyggende arbeid).

Sosialkontorets samarbeidsinstanser

Det reises spørsmål om ikke samarbeidsinstanser fortsatt bør registreres.

(FM/Oslo og Akershus; FM/Møre og Romsdal, AAD, Trondheim kommune)

Tiltaks varighet og starttidspunkt

Ønske om registrering av varigheten av tiltak; som arbeidsmarkedstiltak (og ikke bare starttidspunkt).

(AAD)

Det reises spørsmål om det ikke er mulig å registrere starttidspunkt for tiltak ikke bare for oppgaveåret, men også fra foregående år.

(NAVF/NSD)

8. Tilslutning til foreliggende utkast til skjema.

Forenkling

Det ses som positivt med en forenkling av statistikken.

(FM/Vest-Agder)

Forløpsorientering kontra tverrsnittsoptellinger

Det ses som en fordel at den nye informasjonen er mer forløpsorientert og at det er mindre tverrsnittsoptellinger. Det ses også som en fordel at det legges opp til å samle inn mer faktisk informasjon og mindre skjønnspreget informasjon.

(NAVF/NSD)

Det er positivt å få oversikt over hvilke måneder klienten får utbetalt sosialhjelp.

(AAD)

Det ses som positivt at SSB vil registrere rekkefølgen av ulike tiltak og hvor lenge klienter mottar stønad før til tilbys aktiviserende eller behandlende tiltak.

(AAD)

Registrering av saksområde kontra tiltaksområde

Fylkesmannen i Aust-Agder slutter seg til en registrering av tiltak framfor fortsatt registrering av saksområde. Dette vil bidra til å øke presisjonsnivået i statistikken. Samme høringsinstans mener at spørsmålet om samarbeidsinstans er av liten betydning og kan sløyfes.

Registrering av klientenes sosiale problem

Oslo kommune gir støtte til å sløyfe den skjønnsmessige bedømmingen av hvilke sosiale problemer som ligger til grunn for sosialhjelps- behovet. Samme høringsinstans er mer i tvil om det er riktig å sløyfe sosialkontorets samarbeidspartnere i den enkelte sak.

Diakonhjemmets høgskolesenter, NOSO og SSB sier seg enig i at begge de nevnte spørsmålene

tas ut av skjemaet.

Sentrale kontra lokale informasjonsbehov

Det ses ikke som et problem at skjemaet er utformet med utgangspunkt i sentrale myndigheters behov. Dette sikrer entydighet i registreringen og sørger for at den enkelte kommune kan sammenligne seg med andre kommuner.

(INAS)

Registrering av økonomi-opplysninger

NHSL ser på spørsmålet om klientens økonomiske forhold som relevant og opplysningene som greie å framskaffe siden de utgjør grunnlaget for vurderingen av økonomiske ytelser. Det påpekes imidlertid at økonomidelen har liten relevans når det gjelder behovet for kommunale plandata.

Det er viktig med nytt spørsmål om klientens økonomiske situasjon.

(AAD, INAS, SSB)

Entydige registreringsrutiner

En fordel med det nye skjemaet er at det kan legge grunnlaget for et felles registreringsmønster for hele landet.

(Hof kommune)

Sosialhjelpsmottakerne og arbeidsmarkedet

Det ses som positivt at utkast til skjema legger mer vekt på sosialhjelpsmottakernes tilknytning til arbeidsmarkedet enn tidligere.

(AAD)

V. MERKNAD.

Det er levert inn følgende merknad til styringsgruppas arbeid fra utvalgsmedlem **Per Steinar Skjølås**, helse- og sosialsjef i Hamar kommune og representant fra Kommunenes sentralforbund i styringsgruppa:

"Etter at Lov om sosialomsorg ble iverksatt fra 1. januar 1965, har vi hatt tilløp til debatter om vårt behov for sosialstatistikk her i landet.

Verken sosialdepartementet eller kommunene er imidlertid spesielt klare i sine vurderinger om hva som skal være en sosialstatistikks innhold, og hva den skal brukes til.

I Sosialdepartementets veileder for helse- og sosialplanlegging fra 1984, kap. 5.4, sier imidlertid departementet at

"dersom helse- og sosialtjenesten f.eks. som ledd i statistikkarbeid har eller kan komme i gang med en løpende eller periodevis registrering av hvilke problemer og behov som er årsak til at folk søker hjelp vil en ha et godt grunnlag for utforming av dette avsnittet".

Dette er hentet fra den obligatoriske delen i helse- og planarbeidet, som departementet ga benevnelsen Helsemessige og sosiale problemer og behov.

Sosialdepartementet har gjennom flere offentlige utredninger og stortingsmeldinger de siste år pekt på behovet for bedre styringsdata og planleggingsdata i sosialtjenesten.

Senest i NOU 1991:10 "Flere gode leveår for alle" tas denne diskusjonen opp til bred drøfting, hvor bl.a. Sosialdepartementet definerer sin sentrale rolle i å framskaffe data om de sosiale problemer i Norge, nettopp som basis for politiske vedtak og samfunnsplanlegging. Det vises her bl.a. til utredningens kap. 2.2, kap. 6, 7 og 8. Fra kap. 7.1.2 siteres følgende:

"Helse og sosialtjenesten må beskrive og formidle problemene de arbeidsløse har. Dette betyr bl.a. en 'demedikalisering', slik at man ikke bare beskriver disse problemene med diagnoser, og reduserer problemet til spørsmål om sykemelding, sosialhjelp eller uførepensjon."

Hvilket bidrag til (nye) plan- og styringsdata vil det foreløpige forslag til ny sosialstatistikk gi?

Etter min vurdering vil dette forslaget ikke bidra til å gi svar på noen av de utfordringene Sosialdepartement og Regjering har gitt i forhold til plan- og styringsdata for helse- og sosialtjenesten. Det er mer historiske tradisjoner, enn morgendagens utfordringer som preger forslaget.

Det faktum at Odelstinget nå også har vedtatt ny sosiallov, gir arbeidet med sosialstatistikken nye dimensjoner. Dette må vies langt større oppmerksomhet enn hva arbeidsgruppa har gjort til nå.

Med basis i ovenstående, og uttalelsene som er gitt til forslaget, ikke minst fra kommunesektoren, tilrår jeg at arbeidet med sosialstatistikken videreføres med basis i registreringsskjema for inneværende år, at utvalget utvides med flere representanter fra kommunesektoren, og at statistikkens bruksverdi og bruksområde drøftes på nytt jfr ovenstående.

Barnevernsstatistikken som i prinsipp bygger på forutsetninger om å skaffe styringsdata, igangsettes fra årsskiftet 1991-1992."

VEDLEGG

Forsorgsunderstøttede hovedpersoner

Kommune	Oppgaveår
Postadresse	

Sett 0 eller strek hvis det ikke har vært noen understøttet i vedkommende kategori.

Hjemstavn		Understøttede i alt		Av disse: Personer som har fått stønad for første gang ¹	
		Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Med hjemstavsrett i kommunen					
Med hjemstavsrett i andre kommuner					
Uten hjemstavsrett i noen kommune	Nordmenn				
	Utlendinger				
Hovedpersoner i alt som har fått utbetalt forsorgsstønad i kommunen					
Hovedpersoner med hjemstavsrett i kommunen som har fått utbetalt stønad i andre kommuner og som stønads- kommunen krever refusjon for					

¹ Personer som ikke har fått stønad i noen kommune i de siste 5 år (oppgaveåret inkludert), skal regnes som understøttet for første gang.

Dato_____
Underskrift og stempel

Kommune		Fylke	Oppgaveår
---------	--	-------	-----------

OPPLYSNINGAR OM MOTTAKAREN AV HJELPA OG HANS HENNAR SOSIALE FORHOLD

Etternamn		Fornamn	Fødselsdato og -år
Kjønn	Bustadkommune	Statsborgarskap	
☐ 1. Mann ☐ 2. Kvinne		☐ 1. Norsk ☐ 2. Utlandsk	
Etteskapeleg status			
☐ 1. Ugift ☐ 2. Gift med ☐ 3. Gift utan ☐ 4. Separert, ☐ 5. Enkje, ☐ 6. — mann			
ARBEIDS- OG INNTEKTS-FORHOLD	Yrke (stilling og bransje)		
	Heilt arbeidsuført		
	Dersom nei:		
	☐ 1. Ja ☐ Nei ☐ 2. I arbeid ☐ 3. Arbeidsledig i inntil 3 mnd. ☐ 4. Arbeidsledig i meir enn 3 mnd.		
	Inntekt siste mnd. før sosialhjelp. Kr. Av dette trygd, pensjon o. l. (kor mykje og kva slag)		
Forsytingsbyrde (kor mange forsytt):			
Under 16 år Over 16 år			
Bustadforhold			
☐ 1. Herberge ☐ 2. Hybel hos pr. ☐ 3. Pensjonat el. insti- tusjon ☐ 4. Delt husvære med annan familie ☐ 5. Eige husvære på 1 rom og kjøk. ☐ 6. Eige husvære på 2 rom og kjøk. ☐ 7. Eige husvære på minst 3 rom og kjøkken			
Straffa for drukkenskapsmisferder?			
☐ 1. Ja ☐ 2. Nei ☐ 3. Ingen sjukdom eller anna sjukdom ☐ 4. Kroppslig sjukdom eller svekk. ☐ 5. Sjeleleg sjukdom eller svekk.			
1. (Somatiske lidingar) 2. (Psykiske lidingar)			
ANDRE FOR- HOLD SOM HAR NOKO Å SEIE FOR BEHOVET FOR HJELP			
Kva er hovudsaka til hjelpebehovet?			

SOSIALE YTINGAR I OPPGAVEARET

TILSKOT, LAN ELLER GARANTI FOR LAN	Formål	Yrkesopp- læring o. l. (§ 3a)	Livsopphald (§ 3a)	Bustad	Andre formål	I alt
	Art	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
	TILSKOT					
	LAN					
GARANTI						
ANDRE YTINGAR						
☐ 1. Arbeid i arbeidsheim ☐ 2. Arbeid i verna bedrift ☐ 3. Opphald i aldersheim, pleieheim o. l. ☐ 4. Privat pleie						
MANADER DA DET ER GITT TILSKOT	☐ Jan. ☐ Febr. ☐ Mars ☐ April ☐ Mai ☐ Juni					
	☐ Juli ☐ Aug. ☐ Sept. ☐ Okt. ☐ Nov. ☐ Des.					

SOSIALHJELPSTATISTIKK 19

Opggåvene blir henta inn med heimel i § 22 i Lov om sosial omsorg og tilhøyrande forskrift om sosialstatistikk. Dei vil bli behandla strengt fortreuleg og berre nytta til statistikk.

For Byrådet

Kommune		For Byrådet		Bustad	
STØNADSMOTTAKAREN OG HANS/HENNA SOSIALE FORHOLD				1 ☐ Tiltredsstillande 2 ☐ Dyr og difor ikkje tiltredsstillande 3 ☐ Ikkje tiltredsstillande av andre grunnar 4 ☐ Manglar bustad	
Etternamn				Stenaden vart gitt til:	
Fornamn, mellomnamn				1 ☐ Den oppførte mottakaren åleine 2 ☐ Familien	
Fødselsdata		Dag	Mnd.	År	Personnr.
Kjønn					
1 ☐ Mann 2 ☐ Kvinne					
Ektekapsleg status					
1 ☐ Ugift 2 ☐ Gift med samliv 3 ☐ Gift utan samliv 4 ☐ Separert, skild 5 ☐ Enkje, enkjemann					
Bustadkommune				For Byrådet	
Statsborgarskap					
1 ☐ Norsk 2 ☐ Utalandsk					
Arbeidssituasjon					
1 ☐ I arbeid 2 ☐ Delvis i arbeid 3 ☐ Ikkje i arbeid					
Inntekt siste månad før sosialhjelp vart gitt – inklusive Heile kroner trygde- og pensjonsinntekter o. l. og inntekter til eventuelle forsytt					
Trygd, pensjon o. l.					
(sett eventuelt kryss i fleire ruter)					
01 ☐ Stønad under sjukdom 02 ☐ Stønad under arbeidsløyse 03 ☐ Stønad ved yrkesskade 04 ☐ Alderspension 05 ☐ Uførepension 06 ☐ Stønad til etterlatne og ugifte mødre 07 ☐ Stønad til fråskilde og separerte 08 ☐ Barnestrygd 09 ☐ Pensjonstrygd for skogsarbeidarar, sjømenn og fiskarar 10 ☐ Krigspensjon 11 ☐ Andre trygdeyttingar 12 ☐ Ikkje samordna pensjon, livrente o. l. 13 ☐ Underhaldsbidrag, bidragsforskott 14 ☐ Kår (fæderåd)					
Forsytingsbyrde		I alt		Av desse:	
				Ektefelle	
				Barn under 18 år	
Bustad 1 ☐ Tiltredsstillande 2 ☐ Dyr og difor ikkje tiltredsstillande 3 ☐ Ikkje tiltredsstillande av andre grunnar 4 ☐ Manglar bustad					
Stenaden vart gitt til:					
1 ☐ Den oppførte mottakaren åleine 2 ☐ Familien					
Kategori					
1 ☐ Bustadlaus, omstreifarar og sigøyningar Andre: 2 ☐ Eldre 3 ☐ Uføre 4 ☐ Einslege forsyttarar 5 ☐ Andre					
Problemmråde					
(sett eventuelt kryss i fleire ruter)					
Stønads-		Familien,			
mottakaren		familiemedlem			
01 ☐ Psykiske vanskar 02 ☐ Somatisk sjukdom 03 ☐ Alkoholproblem 04 ☐ Narkotikaproblem 05 ☐ Kriminalitet 06 ☐ Utilstrekkeleg inntekt (sjå rettl.) 07 ☐ Sysselsettingsproblem 08 ☐ Bustadorproblem 09 ☐ Einsleg forsyttar 10 ☐ Gravidditet 11 ☐ Samlivsproblem 12 ☐ Eldreproblem 13 ☐ Andre					
SOSIALHJELP GITT I OPPGÅVEÅRET					
Økonomisk stønad (heile kroner)					
		Formål	Tilskott	Lån	Garanti
Sjølvs-	hjelp	I alt	11	12	13
		Av dette til bustad	21	22	23
Livs-	oppbald	I alt	31	32	33
		Av dette forskott på trygd	41	42	43
Andre formål		51	52	53	
Talet på månader i oppgåveåret da det er gitt økonomisk hjelp					Mndr.
Andre hjelpetiltak					
1 ☐ Oppbald i aldersheim, sjukeheim o. l. 2 ☐ Arbeid i verna bedrift 3 ☐ Plass ved andre sosiale institusjonar 4 ☐ Privat pleie					

SOSIALHJELPSTATISTIKK 19

Oppgåvene blir benta inn med heimel i § 22 i Lov om sosial omsorg og tilhøyrande forskrift om sosialstatistikk.
Oppgåvene er undergitt teieplikt. Dei vil berre bli nytta til å utarbeide statistikk, og vil bli tekne vare på
og eventuelt gjort til inkjes på ein trygg måte.

Rettleiing

OMFANG

Det skal fyllast ut eit skjema for kvar person som har fått sosialhjelp (hjelp etter § 3 i lov om sosial omsorg) i oppgaveåret. Dersom ein familie har fått hjelp, skal hovudforsyteren reknast som mottakar av hjelpe. Er det tvil om kven som er hovudforsyter – til dømes fordi mann og kone ytar om lag like mykje til underhald av familien – skal ein rekne mannen som mottakar av hjelpe.

Enkelte kommunar har vedteke faste satsar for tilleggryttingar til statlege trygdeordningar. Tillegga vert gitt enten generelt til alle som mottak dei trygdene tillegg gjeld for, eller etter behovsprøving. Slike ytingar skal ikkje reknast som sosialhjelp.

Hjelp som vert ytt gjennom heimelhjelpordning skal takast med i årsmeldinga om hjelpeordningar for heimane, men ikkje i oppgåvene til sosialhjelpstatistikken.

Hjelp gitt etter mellombels lov om stønad til friskilde og separerte skal ikkje takast med i denne statistikken.

OPPLYSNINGAR OM MOTTAKAREN AV HJELPA

Ein skal svare på spørsmåla ut frå tilheva slik dei var like før det vart gitt hjelp eller i eit nærmare oppgitt tidsrom før hjelpe sette inn. For personar som har fått hjelp fleire gonger, skal ein svare ut frå tilheva slik dei var ved første hjelpetiltak i oppgaveåret.

Fødselsår. Det er nok å føre opp fødselsåret. Fødselsdato og personnummer skal ikkje gjevast opp.

Arbeidssituasjon. »Dei vis i arbeid» omfattar fast deltidsarbeid. Enten i form av kort arbeidstid for dag, eller arbeid berre nokre få dagar i veka. Også tilfelle der arbeidet til vedkommande har for

lite omfang til å sikre kontinuerleg heiltidsarbeid høyrer med i denne gruppa.

Forsytingsbyrde. Her gir ein opp kor mange personar (i alt og spesifisert på ektefelle og kor mange som var under 18 år) hjelpe-mottakaren forsyter. Ektefelle som mottakaren lever saman med må alltid ferast opp som forsytt. Fraskild ektefelle og barn som tidlegare ektefelle har foreldre retten til skal ikkje ferast opp som forsytingsbyrde. Mottakaren sjelv skal ikkje ferast opp som forsytt.

SOSIALHJELP GITT I OPPGAVEÅRET

Økonomisk stønad. Oppgåva skal omfatte alt som er utbetalt i oppgaveåret til vedkommande stønadmottakar som tilskott, lån eller garanti for lån, spesifisert etter formålet med hjelpe. Formålsgropperingsane er i samsvar med dei grupperingsane som er nytta i budsjett- og rekneskapsforskriftene. *Utbetalningar som gdr til å dekkje opphald på institusjon skal ikkje takast med i oppgva.* Pengesummane skal gjevast opp i heile kroner og skal ferast i dei nummererte rubrikkane.

Andre hjelpetiltak. Denne rubrikken skal berre brukast dersom vedkommande er plassert i institusjon eller i privat pleie i oppgaveåret. Er det ytt sosialhjelp til ein person som var plassert før oppgaveåret tok til, skal det såleis ikkje kryssast av i denne rubrikken.

INNSENDING AV OPPGAVENE

Oppgåvene til sosialhjelpstatistikken skal sendast samla inn til Statistisk Sentralbyrå etter at oppgaveåret er ute. Innsendingsfristen er sett til 31. mars. I eit følgeskriv bør det gjevast opplysning om kven som kan svare på eventuelle spørsmål.

Stønadskommune		For Byrået				For Byrået			
STØNADSMOTTAKAREN OG HANS/HENNAR SOSIALE FORHOLD				SOSIALHJELP GITT I OPPGAVEÅRET					
Fødselsår				Økonomisk stønad (heile kroner)					
				Formål		Tilskott	Lån	Garanti	
Kjenn 1 ☐ Mann 2 ☐ Kvinne				Sjølvhjelp kto. 1.420.340	I alt	11	12	13	
Ektekapsleg status 1 ☐ Ugift 2 ☐ Gift 4 ☐ Separert, skild 5 ☐ Enkje, enkjemann					Av dette til bustad	21	22	23	
				Liveopphald kto. 1.420.360	I alt	31	32	33	
					Av dette forskott på trygd	41	42	43	
Statsborgarskap 1 ☐ Norsk 2 ☐ Utanlandsk				Andre formål kto. 1.420.380		51	52	53	
Arbeidssituasjon 1 ☐ I arbeid 2 ☐ Delvis i arbeid 3 ☐ Ikkje i arbeid				Talet på månader i oppgaveåret da det er gitt økonomisk hjelp					Mndr.
				Andre hjelpetiltak					
Forsytingsbyrde		I alt	Ektefelle	Barn under 18 år	1 ☐	Opphald i aldersheim, sjukeheim s.l.	3 ☐	Plass ved andre sosiale institusjonar	
					2 ☐	Arbeid i verne bedrift	4 ☐	Privat pleie	

Registreringsblad

Kommunens navn

År

Vedlegg V

Journal nr.	Saksbehandler nr.	Distrikt nr.	Ektefelle/samboer/forsørger (navn)	Journal nr.
1 Navn, alder, bopel				
Fødselsnr. (11 siffer)		Navn		Alder
Kjønn ☐ M ☐ K				
Klient siste år ☐ Ja ☐ Nei	Adresse		Bostedskommune	Telefon
2 Sivilstand		3 Barn under 18 år		
☐ 1 Ugift ☐ 2 Gift ☐ 3 Samboer ☐ 4 Separert/skilt ☐ 5 Enke/-mann		Antall barn klienten og evt. ektefelle/samboer har forsørgeransvar for Hvorav antall som bor sammen med klienten		
Familieforhold for klienter under 18 år				
A Foreldrene er:		B Klienten bor hos		
☐ 1 Ugift/ikke samboende ☐ 2 Gift/samboende ☐ 3 Separert/skilt		☐ 1 Mor og far ☐ 2 Mor ☐ 3 Far ☐ 4 Fosterforeldre ☐ 5 Institusjon ☐ 6 Annet		
4 Statsborgerskap				
☐ Norsk		☐ Utenlandsk		
☐ Flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag				
5 Viktigste kilde til livsopphold		7 Trygd/pensjon		
☐ 1 Arbeidsinntekt ☐ 2 Trygd/pensjon ☐ 3 Forsørgt ☐ 4 Sosialhjelp ☐ 5 Stipend/lån ☐ 6 Annet		☐ 1 Sykepenger ☐ 2 A-trygd ☐ 3 Atterføringssenger ☐ 4 Uføretrygd ☐ 5 Overgangsstønnd ☐ 6 Etterlattepensjon ☐ 7 Alderstrygd ☐ 8 Annen trygd ☐ 9 Sækt trygd/pensjon Annet kode (1-9)		
8 Arbeidssituasjon		9 Saken er tatt opp av		
☐ 1 Fast arbeid ☐ 2 Midlertidig arbeid ☐ 3 Arbeidssøker ☐ 4 Stud./vernepliktig ☐ 5 Ikke arbeidssøker		☐ 1 Klienten ☐ 2 Familien ☐ 3 Sosialkontor ☐ 4 Skole/PPT ☐ 5 Polit ☐ 6 Helsemyndighet ☐ 7 Annet ☐ 8 ☐ 9		

10 Saksområde				
☐ 1 Lav/ingen inntekt ☐ 2 Inntektsvikt ☐ 3 Disp. av inntekt ☐ 4 Store boutgifter ☐ 5 Sysselsettingsproblem ☐ 6 Mangler bolig ☐ 7 Barnetilsyn ☐ 8 Tyngende omsorgsoppg. ☐ 9 Atferds/tilp.vansker ☐ 10 Omsorgssvikt ☐ 11 Utsatt for mish. ☐ 12 Samlivsproblem ☐ 13 Misbr. av alkohol ☐ 14 Annet rusproblem ☐ 15 Nerves lidelse ☐ 16 Psyk. utv.hemm. ☐ 17 Annen funksj.hemm. ☐ 18 Annet helseprobl. ☐ 19 Spes. oms.behov ☐ 20 Forsørg.probl. BvL ☐ 21 Annet ☐ 22 ☐ 23 ☐ 24 ☐ 25				
11 Samarbeidsinstans				
☐ 1 Arbeidskontor ☐ 2 Trygdekontor ☐ 3 Boligkontor/-byggelag ☐ 4 Bedriftshelsetjeneste ☐ 5 Helsestasjon ☐ 6 Hjemmesykepleie ☐ 7 Lega/fysioterapeut ☐ 8 Familieråd/tjeneste ☐ 9 Skole/PPT ☐ 10 Barnehage ☐ 11 HVPU ☐ 12 Psykisk helse/BUP ☐ 13 Somatisk sykehus ☐ 14 Spes.inst./rusg.inst. ☐ 15 Polit/konfliktråd ☐ 16 Andre sosialkontor ☐ 17 Annet ☐ 18 ☐ 19 ☐ 20				

12 Grunnlag for tiltak etter:		edruskapsloven og lov om Fylkes-		sosialomsorgsloven	
barnvernloven:		komm. ansvar for alkoholinst.			
☐ 1 § 16 a. Omsorgssvikt ☐ 2 § 16 b. Atferds/tilpasningsvansker ☐ 3 § 16 c. Forsørgelsesproblem ☐ 4 § 16 d. Sykdom/funksjonshemming		☐ 5. Misbruk av alkohol ☐ 6. Misbruk av annet berusende eller bedøvende middel		☐ 7 § 3.1 a og b Yrkesopplæring/erhverv ☐ 8 § 3.1 c og d Alderstitusjon og priv.forpleining ☐ 9 § 3.1 e Livsopphold ☐ 10 § 3.1 f Andre formål ☐ 11 § 3.2 -Kan-ytelser	
13 Tiltak					
☐ 01 Økonomisk stønnd ☐ 02 Barnehage ☐ 03 Støttekontakt ☐ 04 Tilsynsfører ☐ 05 Avlastning ☐ 06 Hjelpeordning for hjem ☐ 07 Hjelp til bolig-/utbedning ☐ 08 Hjelp til arbeid ☐ 09 Hjelp til arbeidstrening ☐ 10 Poliklinisk behandling ☐ 11 Bo-/arb.kollektiv ☐ 12 Fosterhjem ☐ 13 Barneverninst. ☐ 14 Rusmiddelinst. ☐ 15 Krisesenter ☐ 16 Alders-/sykehjem ☐ 17 Sykehus somatisk ☐ 18 Sykeh. psykiatrisk ☐ 19 Annen institusjon ☐ 20 Annet ☐ 21 Henvist ☐ 22 Råd/veiledning ☐ 23 Sosialrapport ☐ 24 Ingen tiltak ☐ 25 Avslag					
14 Første tiltak					
Angi kodennummer. Hvis flere, før opp det viktigste fra pkt. 13 (kode 1-20)					
15 Særskilte vedtak					
☐ 1 BvL § 5 Tvangsvedtak ☐ 2 BvL § 11 Foreløpig plassering ☐ 3 ☐ 4 BvL § 58 Påtale ☐ 5 Edr.L. §§ 6,6 a,7,9 og 16 Tvangsvedtak					
Økonomisk sosialhjelp i året					
Bidrag 1		Herav m/statsref. 2		Lån/garanti 3	
Herav trygdeforsk. 4		Antall måneder 5		Antall måneder 6	
Antall måneder 7		Antall måneder 8			
16 Tiltak pr. 31.12					
17					
Angi kode fra punkt 13					
Alle tiltak oppført (sett kryss)					

Här lämnade uppgifter erhåller sekretesskydd enligt
9 kap 4 § sekretesslagen (SFS 1980:100)
Uppgifterna är obligatoriska (SFS 1981:1370)

SOCIALBIDRAG
INDIVIDUPPGIFTER

Löper

1990

Uppgifter skall lämnas för alla hushåll som i någon
form fått socialbidrag enligt socialtjänstlagen
(SoL) under året i Er kommun.

Redovisa

- utgivet socialbidrag brutto.
- ekonomiskt bistånd till utländska medborgare
oavsett om detta ersätts av staten eller ej.
- ekonomiskt bistånd som beviljats för "egenavgifter"
i samband med vård och behandling.

Redovisa inte

- bidrag som utgår enligt lagen om
bistånd åt asylsökande.
- utgifter som följer av socialnämndens beslut om
vård- och behandlingsinsatser i form av place-
ring i familjehem respektive hem för vård eller
boende.
- "egna medel".
- influtna ersättningsbelopp.
- hushåll med 0 eller negativt belopp.

Det finns typexempel i instruktionerna som visar
hur Ni skall redovisa hushåll där sammansätt-
ningen har ändrats under året.

Sammanboende av samma kön - se instruktionen.

Kommun

Till hushållet utgivet socialbidrag

Antal månader	Summa kronor (ej ören)	Antal hemmavarande barn födda 1975 eller senare

Bidragsmottagande hushålls sammansättning
vid senaste utbetalningstillfället under året

Status i hushållet	Personnummer		Flykting- status	Utländsk medborg.	Om ofullständigt personnummer, ange	
					kön	ålder
Registerledare.....		1	☐ Ja	☐ Ja	☐ 1 Man ☐ 2 Kv	
Maka/Make/Sambo.....		2	☐ Ja	☐ Ja	☐ 1 Man ☐ 2 Kv	
Övrig hushållsmedlem, född 1974 eller tidigare.....		3	☐ Ja	☐ Ja	☐ 1 Man ☐ 2 Kv	
Övrig hushållsmedlem, född 1974 eller tidigare.....		3	☐ Ja	☐ Ja	☐ 1 Man ☐ 2 Kv	
Övrig hushållsmedlem, född 1974 eller tidigare.....		3	☐ Ja	☐ Ja	☐ 1 Man ☐ 2 Kv	
Övrig hushållsmedlem, född 1974 eller tidigare.....		3	☐ Ja	☐ Ja	☐ 1 Man ☐ 2 Kv	
Övrig hushållsmedlem, född 1974 eller tidigare.....		3	☐ Ja	☐ Ja	☐ 1 Man ☐ 2 Kv	

INSTRUKTIONER

Socialbidrag 1990 Individuppgifter

Uppgifter skall lämnas för alla hushåll som i någon form fått socialbidrag enligt socialtjänstlagen (SoL) under året i Er kommun.

Redovisa

- utgivet socialbidrag brutto
- ekonomiskt bistånd till utländsk medborgare oavsett om detta ersätts av staten eller ej
- ekonomiskt bistånd som beviljats för "egenavgifter" i samband med vård och behandling.

Redovisa inte

- bidrag som utgår enligt lagen om bistånd åt asylsökande
- utgifter som följer av socialnämndens beslut om vård- och behandlingsinsatser i form av placering i familjehem respektive hem för vård eller boende
- "egna medel", kontaktmannaskapsarvode
- influtna ersättningsbelopp
- hushåll med 0 eller negativt belopp.

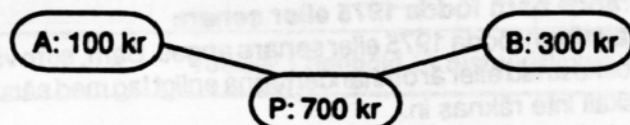
Exempel

Hur man redovisar hushåll och bidragsbelopp när förändringar inträffat under året

I de fall det skett förändringar i hushållsbilden under året och bidrag utgått både före och efter förändringen, skall den hushållssammansättning som gällde vid det senaste utbetalningstillfället rapporteras. De bidrag som betalats ut före senaste förändringen i hushållssammansättningen skall fördelas jämnt över det/de aktuella hushållet/hushållen.

Exempel 1

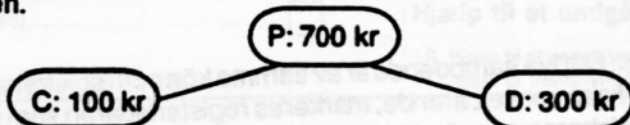
Två ensamstående personer (A resp B) uppbär socialbidrag var för sig i början av året. Bidragsmottagarna blir sammanboende (P) och fortsätter att uppbära socialbidrag.

Redovisas i slutet av året som ett hushåll. Summan de erhållit var för sig slås samman med det gemensamt utbetalade beloppet. För detta hushåll redovisas: $(A+B+G)$ $100 \text{ kr} + 300 \text{ kr} + 700 \text{ kr} = 1\,100 \text{ kr}$.

Exempel 2

Ett par (P) uppbär socialbidrag och flyttar isär. Båda (C resp D) uppbär socialbidrag även efter separationen.

Redovisas i slutet av året som två hushåll (C resp D). Det gemensamma bidraget fördelas jämnt över båda hushållen samt läggs för vardera hushållet ihop med det bidragsbelopp som erhöles efter separationen. För hushåll C redovisas: $700 \text{ kr} : 2 + 100 \text{ kr} = 450 \text{ kr}$. För hushåll D redovisas: $700 \text{ kr} : 2 + 300 \text{ kr} = 650 \text{ kr}$.

Exempel 3

Ett par (P) uppbär socialbidrag. Parterna (E resp F) flyttar isär eller den ena parten avlider. Endast den ena (E) uppbär bidrag i fortsättningen.

Redovisas i slutet av året som två hushåll (E resp F). Det gemensamma bidraget fördelas jämnt över båda hushållen samt läggs för vardera hushållet ihop med det bidragsbelopp som erhöles efter separationen. För hushåll E redovisas: $700 \text{ kr} : 2 + 100 \text{ kr} = 450 \text{ kr}$. För hushåll F redovisas: $700 \text{ kr} : 2 + 0 \text{ kr} = 350 \text{ kr}$.

Instruktion till blanketten

Till hushållet utgivet socialbidrag

Antal månader

Här anges antal månader som utbetalning av socialbidrag förekommit. Om bistånd utbetalats för flera månader, skall bara den månad utbetalning skett, räknas. Har flera utbetalningar gjorts under en månad, räknas bara en månad.

Summa kronor

Här redovisas summan av under året utgivet socialbidrag, vare sig det utgått till registerledaren eller till någon annan medlem i hushållet (man/hustru, samboende, barn eller adoptivbarn under 18 år) i ett hushåll i samma dossier (akt).

Antal hemmavarande barn födda 1975 eller senare

Här skall alltid antalet barn födda 1975 eller senare anges. Barn, som vårdas utom hemmet på socialnämnds bekostnad eller är omhändertagna enligt lag med särskilda bestämmelser om unga (LVU), skall inte räknas in.

Bidragsmottagande hushålls sammansättning vid senaste utbetalningstillfället under året

Status i hushållet

Registerledare: Här anges den person i vars namn socialbidraget registrerats för hushållet (i en dossier/akt).

Maka/Make/Sambo: Om två samboende är av samma kön och registreras i samma dossier (akt) och således räknas som ett ärende, markeras registerledaren som sådan medan den andra personen registreras som övrig hushållsmedlem — inte som maka/make/sambo.

Övrig hushållsmedlem född 1974 eller tidigare: Här anges samtliga i hushållet födda 1974 eller tidigare förutom registerledare och maka/make/sambo, som ingår i samma dossier (akt) som registerledaren. Barn födda 1974 eller tidigare redovisas som övrig hushållsmedlem i de fall de medräknas vid bedömningen av hushållets socialbidrag och inte får egen dossier (akt).

Personnummer

Hela personnumret anges.

Flyktingstatus

Markera flyktingstatus, när bidragstagaren räknas som flykting eller därmed jämställd, det vill säga när kommunen enligt 5 § ersättningsförordningen (SFS 1988:157) har rätt till ersättning för ekonomisk hjälp, som har lämnats enligt 6 § socialtjänstlagen.

Utländsk medborgare

Markera när aktuell bidragstagare är utländsk medborgare eller statslös. Svensk medborgare lämnas blank.

Om ofullständigt personnummer

Om fullständigt personnummer saknas ange bidragstagarens kön samt bidragstagarens ålder vid årets slut.

DANMARKS STATISTIK

Blanketten anvendes **kun** af kommuner, der **ikke** er tilmeldt en ordning med edb-indberetning om kontanthjælp.

Social og sundhedsforvaltningens navn eventuelt stempel	Kommunecode
	Suppl.kode
	Til disp. efter aftale med Danmarks Statistik

Social bistand Bistandsloven Kontanthjælp - Årsbl.

Hovedpersonen

Tællingsår Tællingsnr.
1990 0716-01

1. Hovedpersonens personnr.

Ydelser i henhold til Bistandsloven

Hjælp til underhold mv.

(Sæt X)

(§ 37, stk. 2, pkt. 1, 2 og 4, § 46 samt § 49 a-d)

2. Hjælp til underhold og tillæg indtil 9 måneder (§ 37, stk. 2, pkt. 1) ☐
3. Hjælp til unge (§ 37, stk. 2, pkt. 2) ☐
4. Hjælp til underhold mv. efter 9 måneder (§ 37, stk. 2, pkt. 5) ☐
5. Hjælp til enkeltudgifter (§ 46) ☐
6. Ungdomsydelse (unge under 20 år, § 49 a-d) ☐

Hjælp til sygebehandling mv. (§ 46a)

(Sæt X)

16. Hjælp til sygebehandling, medicin, tandbehandling o.l. ☐

Hjælp ved henstillinger eller pålæg i eget hjem (Sæt X)

(§ 46b, stk. 1 og 2)

17. Bistand til børns pleje mv. ved ophold i eget hjem ☐

Hjælp til at undgå børns anbringelse (§ 46c) (Sæt X)

18. Hjælp til at undgå børns anbringelse uden for hjemmet samt hjælp til fremskyndelse af hjemgivelse ☐

Uddannelse mv. (§ 42, stk. 2 og 3 samt 8 og 9)

(Sæt X)

7. Hjælp til uddannelse mv. (§ 42, stk. 2) ☐
8. Vederlag til optræning (§ 42, stk. 3) indtil 1.10.1990 ☐
9. Hjælp til arbejdsmaskiner (§ 42, stk. 8 og 9) indtil 1.10.1990 ☐
10. Revalideringsydelse (§ 43, stk. 2, 6 og 7) fra 1.10.1990 ☐
11. Lønvederlag, arbejdsmaskiner (§ 43, stk. 8-10) fra 1.10.1990 ☐
12. Igangsætningsydelse (§ 42a) ☐

Hjælp til flytning (§ 47)

(Sæt X)

19. Hjælp til flytning ☐

Merudgifter ved forsørgelse i hjemmet (§ 48, stk. 1-4)

20. Bistand til forsørgelse i hjemmet af børn under 18 år med fysiske eller psykiske handicap (§ 48, stk. 1-3) ☐

21. Bistand til forsørgelse i eget hjem af voksne medvidtgående fysisk eller psykisk handicap (§ 48, stk. 4) ☐

Godtgørelse for pasning af alvorligt syge børn (Sæt X) under 14 år (§ 48a)

22. Godtgørelse for pasning af syge børn under 14 år ☐

Flygtninge (§ 3, jf. § 134, stk. 3)

(Sæt X)

13. Hjælp til underhold efter § 37 ☐
14. Hjælp til uddannelse efter § 42/§ 43 ☐
15. Hjælp i øvrigt ☐

Vejledning se bagsiden

Anvendelse af blanketten

Blanketten anvendes kun af kommuner, der ikke er tilmeldt en ordning med edb-indberetning om kontanthjælp.

Blanketten udfyldes af den kommune, der administrerer sagen, uanset eventuel anden betalingskommune. Den udfyldte blanket indsendes til Danmarks Statistik **senest 27. marts 1991**.

Kommunekoden for den kommune, der udfylder blanketten, anføres i rubrikken »Kommunekode« øverst til højre på side 1.

Der udfyldes én blanket for hver hovedperson til hvem eller til hvis familie, der i tællingsåret er ydet nedennævnte former for bistand. Kommunen kan dog efter eget ønske indsende flere blanketter for samme hovedperson, hvis der er ydet bistand fra flere områdekontorer i kommunen.

Blanketten omhandler følgende paragraffer:

Hjælp til underhold (§ 37, stk. 2, pkt. 1, 2 og 5).

Hjælp til enkeltudgifter (§ 46) hvadenten den ydes alene eller i forbindelse med anden paragraf.

Uddannelse mv. (§ 42, stk. 2 og 3/§ 43, stk. 2, 6-8).

Hjælp til flygtninge (§ 3, jf. § 134, stk. 3).

Hjælp til flygtninge efter § 37.

Hjælp til flygtninge efter § 42/§ 43.

Hjælp til flygtninge i øvrigt.

Arbejdsmaskiner mv. (§ 42, stk. 8 og 9/§ 43, stk. 9 og 10).

Igang sætningsydelse (§ 42a)

Hjælp til sygebehandling mv. (§ 46a).

Henstillinger eller pålæg i eget hjem (§ 46b, stk. 1 og 2).

Hjælp til at undgå børns anbringelse (§ 46c).

Flytning (§ 47).

Merudgifter ved forsørgelse i hjemmet (§ 48, stk. 1-4).

Godtgørelse for pasning af alvorligt syge børn under 14 år (§ 48a).

Ved tvivlsspørgsmål i forbindelse med udfyldningen bør der rettes henvendelse til Danmarks Statistik.

Oplysningerne indhentes i henhold til § 6 i lov om Danmarks Statistik, jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 12. januar 1972.

Oplysningerne bliver kun brugt til statistiske formål. Identificerbare oplysninger om enkeltpersoner vil i overensstemmelse med Danmarks Statistiks almindelige praksis samt § 21, stk. 3 i lov nr. 294 af 8. juni 1978 om offentlige myndigheders registre ikke blive videregivet til andre, hverken offentlige myndigheder eller private.

Blankettens administration

1. Blanketten indlægges i sagen på et af følgende tidspunkter:

- Pr. 1. januar i tællingsåret, hvor der er tale om en løbende sag.
- Ved modtagelse af en sag fra en anden kommune.
- Ved starten af en ny sag eller ved genoptagelse af en sag.

2. Blanketten kan udfyldes løbende i forbindelse med sagsbehandlingen eller efter 31. december i tællingsåret.

3. Blanketten videresendes **ikke** ved flytning, men forbliver hos den kommune, der har påbegyndt udfyldningen.

4. Når en sag genoptages i løbet af tællingsåret, fortsættes der på den blanket, som tidligere på året har været anvendt i sagen.

5. Blanketten udtages af sagen efter 31. december i tællingsåret. Er bistanden ikke ophørt, indlægges der en ny blanket i sagen for det efterfølgende tællingsår.

Hovedpersonen

Ydes der hjælp til samlevende ægtefæller, registreres enten manden eller kvinden som hovedperson efter forvaltningens eget valg.

Som selvstændig hovedperson registreres endvidere:

- Alle andre voksne.
- Personer under 18 år, der
 - indgår ægteskab.
 - selv har børn eller er gravide.
 - er forsørgeløse/forældreløse.
 - har egen bopæl.

Såfremt en ægtefælle eller et barn i en sag i tællingsåret bliver selvstændig hovedperson (fx hvis barnet fylder 18 år), og den pågældende (eller dennes ægtefælle eller børn) fortsat modtager hjælp, skal der udfyldes en ny blanket for vedkommende.

Registreringen af en person som hovedperson er uafhængig af, hvem der tidligere – i samme kommune eller i en anden kommune – har været registreret som hovedperson.

UTKAST TIL ÅRSMELDINGSSKJEMA.¹

1. Generelt.

Det er grunn til å drøfte om årsmeldingsskjemaet kan benyttes mer fleksibelt enn hva tilfellet har vært fram til nå. Det kan bety at skjemaet benyttes som et spørreskjema der spørsmål tas inn og ut avhengig av hva en ønsker kunnskap om til enhver tid. Dersom en beholdt en kjerne av spørsmål (personell/ årsverk), kunne andre spørsmål være under fortløpende vurdering avhengig av bl.a. behovet for aktuell informasjon.

Det foreslås at spørsmålene om personell/stillinger og spørsmålet om stønadssatser er kjernespørsmål. Noen spørsmål grenser til det som utvalgsundersøkelser bør ta seg av.

Det bør også overveies om deler av skjemaet kan benyttes for å få inn opplysninger på kvartals- eller halvårsbasis fra alle eller et utvalg av kommuner.

2. Personell/stillingsoversikt.

Spørsmålet om stillinger i sosialtjenesten i kommunen pr. 31.12. beholdes med enkelte endringer:

- (a) Det må gjøres en hovedtelling over tallet på ansatte (heltid/deltid) innenfor henholdsvis sosialomsorg og barnevern (med omregning til heltidsansatte eller heltidsstillinger). Dette gjelder rimeligvis bare dersom det skal være ett felles årsmeldingsskjema for sosialhjelp og barnevern.

Tellingen bør være en totaltelling av både fast ansatte, midlertidig ansatte/vikarer (ekstrahjelp) og personer på engasjement (heltid og deltid). Det bør muligens settes som forutsetning at vikariatet/engasjementet har en varighet på f.eks. minst tre måneder. Overtidsarbeid bør ikke medregnes.

Det må i neste omgang vurderes å dele stillingsressursene i underliggende virksomhetsområder. I dag er det tre underliggende funksjonsområder: stillinger felles for helse- og sosialtjenesten; stillinger avsatt til barnevernsarbeid og stillinger innenfor utekontakt/ oppsøkende virksomhet.

- (1) Opplysninger om stillinger som deles mellom helse- og sosialtjenesten foreslås

¹ Notatet er skrevet til et møte i styringsgruppa 01.10.91. Det er gjort noen små endringer i notatet. Møtet i styringsgruppa konkluderte:

"Det bør skilles mellom opplysninger som kan samles inn på systemnivå og spørsmål som forutsetter opplysninger på individnivå (som spørsmål om turnover). Den siste typen spørsmål kan vanskelig samles inn hvert år via et årsmeldingsskjema.

Det bør derfor etableres noen kjernespørsmål som årlig registrerer opplysninger på ett bestemt tidspunkt i året (antall ansatte/stillinger, stønadssatser), mens andre spørsmål alternerer fra år til år (spørsmål om sosialkontoras organisasjonsform, sosialkontoras samarbeidsrelasjoner, personalgjennomstrømning, kontaktformer sosialkontor - klient m.m.). Den siste typen spørsmål forutsetter mer utdypende og forklarende opplysninger."

(1) Opplysninger om stillinger som deles mellom helse- og sosialtjenesten foreslås sløyfet.

(2) Med felles årsmeldingsskjema bør sosialhjelp og barnevern framstå som likestilte virksomhetsområder.

(3) Det må vurderes innenfor sosialhjelpsområdet å registrere stillingsressursene i underliggende virksomhetsområder. Det kan f.eks. tenkes følgende områder: (1) *Tiltaksarbeid knyttet til arbeidstrening* og (2) *Utekontakt/oppsøkende virksomhet*.

- (b) Spørsmålet om "tallet på stillinger i samsvar med budsjett/plan" omgjøres til et spørsmål om "tallet på ubesatte stillinger (omregnet til heltidsstillinger). Det må vurderes om en stilling skal regnes som ubesatt hvis den er besatt av en person uten godkjent utdanning.

Tellingen må omfatte både faste stillinger og engasjementer.

- (c) *Utdanningskategoriene foreslås beholdt.*

3. Personalutskifting.

For å inneholde et grovt mål på stabilitet og kontinuitet i oppfølging av klienter, må det overveies å ta inn et spørsmål om *tallet på ansatte som er sluttet og begynt* ved sosialkontoret i løpet av oppgaveåret. Det kan lett bli et omfattende spørsmål dersom disse ansatte skal fordeles mellom virksomhetsområder og/eller utdanningstyper. Spørsmålet bør være en del av spørsmålet om personell/stillingsressurser.

FORSLAG: TURNOVER ER ET VANSKELIG FELT. SPØRSMÅLET OM PERSONELL/STILLINGER ER OMFATTENDE NOK SOM DET ER OG DETTE SPESIELLE PROBLEMET EGNER SEG BEST FOR UTVALGSUNDERSØKELSER.

4. Åpningstider.

Sosialkontoras tilgjengelighet er blitt diskutert. Et grovt mål på tilgjengelighet er kontoras åpningstider. Det bør derfor overveies å ta inn et spørsmål om hvor mange timer i uka sosialkontoret har åpent.

Det må skilles mellom sosialomsorg og barnevern dersom det blir ett felles skjema.

FORSLAG TIL SPØRSMÅL:

SOSIALKONTORETS EKSPEDISJONSTID FOR DIREKTE PUBLIKUMSBETJENING.

(BENYTT UKE 50 SOM REGISTRERINGSTIDSPUNKT. ER DET FLERE SOSIALKONTOR I KOMMUNEN/BYDELEN BENYTTES ET GJENNOMSNIITTSTALL FOR ALLE KONTORENE)

____TIMER PR. UKE

5. Stønadssetser.

Det er bl.a. i utviklingsprogrammet for sosialkontortjenesten nevnt behovet for kunnskap om stønadssatser, hva satsene skal dekke av utgifter, hvilke utgifter som dekkes separat og hvordan ulike typer stønader og tilskudd vurderes ved inntektsprøvingen.

Det bør ihvertfall være rimelig å spørre om noe av dette.

FORSLAG TIL SPØRSMÅL/SVARKATEGORIER:

YTES ØKONOMISK SOSIALHJELP ETTER BESTEMTE STØNADSSATSER?

JA_____ NEI_____

STØNADSSATS (KRONER)

ENSLIG	_____
UNGDOM (HJEMMEBOENDE)	_____
TILLEGG FOR EKTEFELLE/SAMBOER	_____
TILLEGG FOR FØRSTE BARN	_____

HVILKE BIDRAGSBEHOV INNGÅR I STØNADSSATSEN FOR ENSLIG STØNADSMOTTAKER?

JA

NEI

MAT/DRIKKE	—	—
KLÆR/SKO	—	—
UTGIFTER TIL MEDISINER	—	—
TRANSPORT/REISER	—	—
HUSHOLDNINGSARTIKLER	—	—
TELEFON	—	—
RADIO-/TV-LISENS/AVISABONNEMENT	—	—
MØBLER	—	—
BOLIG, STRØM OG BRENSSEL	—	—

BOUTGIFTER:

DERSOM BOUTGIFTER IKKE INNGÅR I STØNADSSATSEN; ER DET FASTSATT EN ØVRE GRENSE FOR DEKNING AV BOUTGIFTER?

JA__

NEI__

HVILKE AV NEVNTY YTELSE REDUSERER UTMÅLINGEN AV ØKONOMISK STØNAD?

	FULL REDUKSJON	DELVIS REDUKSJON	INGEN REDUKSJON
BARNETRYGD	_____	_____	_____
HJELPESTØNAD	_____	_____	_____
GRUNNSTØNAD	_____	_____	_____
UNDERHOLDSBIDRAG/BIDRAGSFORSKOTT	_____	_____	_____
BOSTØTTE/BOTILSKUDD	_____	_____	_____

6. Sosialtjenestens organisasjonsform.

Det er mulig å se på organisasjonsform innen tre områder: økonomisk sosialhjelp, barnevern og tjenesteyting.

6.1 Organisering av arbeidet med økonomisk sosialhjelp/råd og veiledning.

Spørsmålet under dette punktet må i første rekke ta sikte på å få fram om sosialkontoret har organisert arbeidet med økonomisk sosialhjelp og råd og veiledning etter en generalist- eller spesialistmodell.

(Utformingen av spørsmål/svarkategorier bygger på forslag fra Sosialdepartementet).

FORSLAG TIL SPØRSMÅL/SVARKATEGORIER:

HVORDAN ER KURATORTJENESTEN VED SOSIALKONTORET ORGANISERT?

☐ SAKSBEHANDLER TAR ALLE SAKSTYPER (GENERALISTMODELL)

☐ KURATORTJENESTEN ER INNDELT ETTER OPPGAVER OG/ELLER
KLIENGRUPPER (SPESIALISTMODELL)

☐ MOTTAKSKURATOR(ER)

☐ TILTAKSKURATOR(ER)

☐ ØKONOMIKURATOR(ER)

☐ KURATOR(ER) ØREMERKET SPESIELLE KLIENGRUPPER

I TILFELLE HVILKE _____

Som et underpunkt under dette spørsmålet kan man forsøke å kartlegge sosialtjenestens samarbeidsrelasjoner til den øvrige førstelinjetjeneste. Mulige samarbeidsinstanser kan være arbeidskontor, trygdekontor, helsetjeneste.

FORSLAG TIL SPØRSMÅL/SVARKATEGORIER:

PÅ HVILKEN MÅTE FOREGÅR SAMARBEIDET MELLOM SOSIALKONTOR OG ARBEIDSKONTOR?

SETT KRYSS VED DET ENE SVARALTERNATIVET SOM PASSER BEST:

- ☐ FAST ORGANISERT TEAM/GRUPPE SOM MØTES REGELMESSIG
- ☐ REGELMESSIGE SAMARBEIDSMØTER
- ☐ SPORADISK KONTAKT (MØTER, PR TELEFON)
- ☐ INGEN KONTAKT

(Samme oppsettet kan brukes for samarbeid med andre instanser - en eller flere; f.eks. relasjonen sosialkontor, arbeidskontor og trygdekontor).

6.2. Organisering av barnevernet.

(se eget notat om dette).

6.3 Organisering av den kommunale omsorgstjenesten.

SSBs registreringsskjema for hjemmetjenester og boliger har med et spørsmål om hvilken sektor som administrerer ulike tjenester som gis i mottakerens hjem. Svaralternativene er pleie og omsorg, helse, sosial, helse og sosial og annen avdeling (se vedlegg).

Dersom man likevel velger å ta det med i sosialstatistikkens årsmeldingsskjema, kunne man ta utgangspunkt i de svarkategorier som er foreslått for barnevernets organisering.

FORSLAG TIL SPØRSMÅL/SVARKATEGORIER:

KRYSS AV FOR HVORDAN OMSORGSTJENESTEN I KOMMUNEN ER ORGANISERT.

- ☐ INNENFOR SOSIALKONTORET UTEN ØREMERKETE STILLINGER
- ☐ INNENFOR SOSIALKONTORET, MEN UTSKILT SOM EGEN GRUPPE/SEKSJON
- ☐ SOM EGET KONTOR/ETAT
- ☐ INNENFOR ANDRE KOMMUNALE ETATER

Til slutt kan det overveies om en skal stille et likeartet spørsmål om organiseringa av kommunens flyktningarbeid.

7. Kontaktformer sosialkontor - klient.

Det er mulig å kartlegge hvordan sosialkontor og klient opprettholder kontakt i forbindelse med lengre stønadperioder gjennom et eget spørsmål. Det kan formuleres som et spørsmål om det er vedtatt eller innarbeidet faste rutiner for dette og i tilfellet hva innholdet i vedtaket/praksisen er.

(Forslaget bygger på spørsmål fra en undersøkelse som Lars Inge Terum har gjennomført).

FORSLAG TIL SPØRSMÅL/SVARKATEGORIER:

ER DET VANLIG PRAKSIS AT KLIENTEN MÅ MØTE TIL SAMTALE FØR NYTT VEDTAK OM ØKONOMISK STØNAD BLIR GJORT? JA____ NEI____

ER DET VANLIG PRAKSIS AT SOSIALHJELPEN BLIR SENDT TIL EN DEL AV KLIENTENE?
JA, TIL MER ENN HALVPARTEN____ JA, TIL MINDRE ENN HALVPARTEN____ NEI____

I VEDTAKSPERIODEN KLIENTEN FÅR TILSENDT ØKONOMISK STØNAD, MÅ KLIENTEN VANLIGVIS:

☐ MELDE FRA SKRIFTLIG HVER MÅNED

☐ MELDE FRA MUNTLLIG HVER MÅNED

☐ MELDE FRA BARE DERSOM DE ØKONOMISKE BEHOV ER ENDRET

8. Salgs- og skjenkesteder.

Uavhengig om det skal være et felles årsmeldingsskjema for sosialomsorg/edruskapsvern og barne- og ungdomsvern eller to separate skjemaer, er det vanskelig å se hvorfor opplysninger om salgs- og skjenkesteder tematisk skal være en del av årsmeldingsskjemaet.

Det kan derimot være praktiske og økonomiske grunner til å ha det med i årsmeldingsskjemaet (færre skjema sendes ut og purringsrutinene forenkles).

9. Driftsutgifter.

Driftsutgiftene som registreres nå er *foreløpige bruttotall*. Det bør overveies om det i stedet eller i tillegg også skal samles inn nettotall.

Innenfor sosialomsorgsområdet grupperes utgiftene i tre hovedkategorier: Bidrag, lån og trygdeforskudd. Dette samsvarer med kategoriseringa i klientskjemaet.

Utgifter til edruskapsvern bør ikke inndeles på den måten som det gjøres dagens skjema. Et alternativ er å sløyfe kategorisering av utgifter under dette området.

Det må drøftes om verdien av en foreløpig oversikt over driftsutgifter forsvaret arbeidet med å samle inn opplysningene siden endelige regnskapstall likevel kommer inn på annen måte fra kommunene.

FORSLAG: SPØRSMÅLET GÅR UT.

10. Spørsmål som bør går ut (se nåværende årsmeldingsskjema).

Spørsmålet om kommunens nemndstruktur, sakstall m.m. gir neppe særlig aktuell og viktig informasjon lenger. Spørsmålet er dessuten temmelig omfattende, og foreslås tatt ut i sin helhet.

Spørsmål om saker etter hhv §§ 3-1 og 3-2 går ut. Skillet mellom lovparagrafene er uklart og det er ofte tilfeldig hvilken paragraf man anvender.

Spørsmålet om råd og veiledning tas ut siden dette nå er bedre ivaretatt i klientskjemaet enn hva tilfellet er i årsmeldingsskjemaet.

Spørsmålet om krisesenter/krisetelefon går ut siden departementet samler inn opplysninger om dette på annen måte.

Alle spørsmål som berører klientsaker under edruskapsvern foreslås tatt ut. Spørsmål om innleggelse/tvangsinnleggelse og "andre tiltak" dekkes av klientskjemaet. Vedtak om fengslig forvaring ser ut til å være svært sjelden brukt.

Det kan ikke ses som særlig hensiktsmessig å telle avslag eller henlagte saker på summarisk nivå i årsmeldingsskjemaet. Opplysninger om dette vil neppe være verken særlig fullstendige eller særlig pålitelige.

UTKAST TIL SOSIALHJELPSKJEMA - UTPRØVING 1991.¹

1. Innledning.

Alle kommunene i Vestfold fylke ble forespurt om å delta i utprøving av nytt klientskjema. Av i alt 15 kommuner trakk 3 kommuner seg fra å delta. Fra en kommune deltok tre sosialkontor i forsøket. I alt kom det inn 178 skjema fra 14 sosialkontor.

2. Generelle kommentarer.

Det er spørsmålene om husholdningsøkonomi og tiltakenes startmåned som byr på mest problemer å fylle ut. Spørsmålet om økonomi byr også på vanskeligheter særlig fordi innholdet i begrepet "innvilget stønad i måneden ved første vedtak" er uklart (skal både stønad til livsopphold og engangsutbetalinger registreres?).

Tiltaksspørsmålene er vanskelige å fylle ut dels fordi andre har vært inne i saken/saken er overført andre og dels pga av manglende svarkategorier. Det skal også ofte mangle tilfredsstillende journalnotat om bl.a. starttidspunkt.

Det er også meldt om problemer med å finne fram til hvilke måneder klienten har mottatt økonomisk stønad.

Noen skjema i utprøvingen har registrert avslag. Noen ønsker dette som en avkrysningsmulighet i skjemaet.

Det meldes fra sosialkontorene at det ikke fattes vedtak ved fordeling av tiltak uten at det samtidig er gitt økonomisk stønad. For disse klientene vil det være vanskelig å samle inn pålitelige opplysninger. "Vi vet lite/ingenting dersom ikke folk søker økonomisk hjelp".

3. Kort vurdering av skjemaets kvalitet.

FEILPROSENT - I PROSENT AV ALLE INNSENDE SKJEMA.

1. Uoppgitte eller mangelfulle svar på spørsmålet om husholdssituasjon.

40%

2. Feilaktig utfylling av spørsmålet om "viktigste kilde til livsopphold" eller inkonsistens mellom svarene i spørsmålet om "viktigste kilde til livsopphold" og spørsmålet om økonomiske opplysninger.

16%

3. Feilaktig utfylling av spørsmålet om trygd/pensjon eller inkonsistens mellom svarene på spørsmålet om trygd/pensjon og andre spørsmål.

5%.

¹ Et utkast til registreringsskjema for sosialhjelpsområdet ble prøvd ut i Vestfold fylke (uke 34, 19. - 23. august)

4. Feilaktig utfylling av spørsmålet om arbeidssituasjon eller inkonsistens i svarene på spørsmålet om arbeidssituasjon og andre spørsmål.

2%

5a. Uoppgitte eller mangelfulle svar på spørsmålet om økonomiske forhold.

14%

5b. Fullstendige svar, men betydelige avvik mellom oppgitte opplysninger i spørsmålet om "innvilget økonomisk stønad i måneden ved første vedtak" og opplysningene i spørsmålene om "samlet stønadssum mottatt hittil i år" og "måneder med økonomisk bidrag hittil i år" (stønadssum delt på antall måneder), eller alternativt avvik mellom opplysninger om inntekter/boutgifter og innvilget stønad.

10%

Økonomisk stønad pr måned:

Gjennomsnittlig bidrag pr mnd. (stønadssum delt på antall måneder): kr. 3.020.

Gjennomsnittlig innvilget bidrag i måneden ved første vedtak:
kr. 2.702.

Den sannsynlige forklaring til at "innvilget beløp i måneden ved første vedtak" ligger så vidt mye under gjennomsnittlig bidrag pr mnd, er at i tilfeller hvor en klient har fått innvilget to eller flere stønadsbeløp i vedtaksmåneden, har det skjedd en underregistrering; kanskje er bare ett stønadsbeløp telt med.

6a. Mangelfulle svar ("innvilget stønad i måneden" er ubesvart) men hvor det er angitt annensteds i skjemaet at stønaden er en engangsyttelse.

4%.

6b. Mangelfulle svar eller avvikende svar, men hvor klientens situasjon delvis kan forklare avviket: klienten bor hos foreldre/har studielån/oppholder seg ved institusjon/mottar trygdeforskudd/er på arbeidsmarkedstiltak/er uten fast bopel/mm.

9%.

Dette bringer feilprosenten ned både under 5a og 5b. Mens den opprinnelig var 24%, skyldes 4% usikkerhet med engangsbeløpene og altså 9% inkonsistens som skyldes forhold skjemaet ellers inneholder forklarende informasjon om. Det betyr at den samlede feilprosenten ligger på ca 11%.

7. Feilaktig eller mangelfull utfylling av starttidspunkt for tiltak.

27%

8. Fordeling av tiltak. Antall mottakere.

38 mottakere er registrert med tildeling av råd og veiledning i kombinasjon med økonomisk stønad (fordeler seg likt mellom sosialfaglig og økonomisk rådgivning).

17 mottakere er registrert med tildeling av sosiale tjenester i kombinasjon med økonomisk stønad (hjelp til anskaffelse av bolig, avlastning mm).

47 mottakere er registrert med tildeling av tjenester i regi av ytre hjelpeapparat i kombinasjon med økonomisk stønad (22 gjelder arbeidsmarkedstiltak).

4 mottakere er registrert med tiltak uten samtidig å ha mottatt økonomiske ytelser.

9. Mangelfulle eller inkonsistente svar på spørsmålene om "samlet stønadssum mottatt hittil i år" og "måneder med økonomisk bidrag hittil i år"

15% (ett kontor står for 7% av de uoppgitte svarene)

10. Har klienten et rusmiddelproblem - svarfordeling:

Ja: 28 (15.7%) Nei: 108 (60.7%) Vet ikke: 37 (20,8%) Uoppgitt: 5 (2,8%).

UTPRØVINGSPROSJEKT: KOMMUNENE I VESTFOLD FYLKE

SKJEMAET FYLLES UT VED VEDTAK OM ØKONOMISK SOSIALHJELP OG/ELLER VED IGANGSETTELSE AV ANDRE TILTAK (SE SPM. 14 OG SPM. 18) I PERIODEN F.O.M. 19. AUGUST T.O.M 23. AUGUST.

DEL 1

(1) Kommunens navn (2) Distrikt/bydel (3) År (4) Journalnummer

(5) Fødselsnr (11 siffer)

(6) Kjønn

☐ M ☐ K

(7) Ekteskapelig status

☐ Gift

☐ Ugift

☐ Separert/skilt

☐ Enke/enkemann

(8) Husholdssituasjon

Antall barn i husholdet under 18 år _____

Antall personer i husholdet over 18 år (inkl. sosialhjelpsmottaker) _____

Sosialhjelpsmottaker bor sammen med

☐ Ektefelle

☐ Foreldre

☐ Andre

☐ Samboer

☐ Barn over 18 år

☐ Uten fast bopel

(9) Statsborgerskap

☐ Norsk

☐ Utenlandsk

☐ Flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag

(10) Viktigste kilde til livsopphold (ett kryss)

☐ Arbeidsinntekt

☐ Trygd/pensjon

☐ Sosialhjelp

☐ Annet

(11) Trygd/pensjon

☐ 1 Sykepenger	☐ 4 Uførepensjon	☐ 7 Alderspensjon
☐ 2 A-trygd	☐ 5 Overgangsstønad	☐ 8 Annen trygd
☐ 3 Attføringspenger	☐ 6 Etterlattepensjon	☐ 9 Søkt trygd/pensjon
- (Angi kode 1-8)

(12) Arbeidssituasjon

☐ I arbeid	☐ På arbeidsmarkedstiltak	☐ Arbeidsløs, ikke registrert
☐ Under utdanning	☐ Registrert arbeidsløs	☐ Ikke arbeidssøker
☐ Annet		

(13) Økonomisk situasjon

Inntekter, boutgifter og økonomisk stønad i måneden ved første vedtak i 1991

<i>Inntekter</i>	<i>Mottaker</i>	<i>Ektefelle/samboer</i>
Brutto arbeidsinntekt	_____	_____
Brutto trygdeytelse	_____	_____
Andre inntekter	_____	_____
SUM BRUTTO INNTEKT	_____	_____
SUM NETTO INNTEKT	_____	_____

Boutgifter

Husleie	_____
Renteutgifter, bolig	_____
Avdrag, bolig	_____
Andre boutgifter	_____

Innvilget økonomisk stønad i måneden ved første vedtak i 1991

Bidrag	Lån	Herav trygdeforskudd
_____	_____	_____

DEL 2

(14) Tiltaksarbeid i sosialkontorets regi

Er ett eller flere av følgende tiltak benyttet hittil i år

- ☐ 01 Økonomisk stønad
- ☐ 02 Planmessig sosialfaglig rådgivning
- ☐ 03 Planmessig økonomisk rådgivning
- ☐ 04 Hjelp til bolig
- ☐ 05 Praktisk hjelp i hjemmet (avlastning)
- ☐ 06 Sosiale støttetiltak (støttekontakt)
- ☐ 07 Andre tiltak. Spesifiser _____

(15) Samlet stønadssum mottatt hittil i år

Bidrag Lån Herav trygdeforskudd

(16) Måneder med økonomisk bidrag hittil i år (sett kryss, evt. flere)

Jan	Febr	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(17) Startmåned for interne tiltak hittil i år (angi kode 2-7 fra spm. 14)

Jan	Febr	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(18) Tiltaksarbeid i regi av ytre hjelpeapparat

Er ett eller flere av følgende tiltak benyttet hittil i år

- ☐ 08 Generelle arbeidsmarkedstiltak
- ☐ 09 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede
- ☐ 10 Yrkesmessig attføring i henhold til kapittel 5 i folketrygdloven
- ☐ 11 Annen utdanning/opplæring
- ☐ 12 Behandling utenfor institusjon
- ☐ 13 Rusmiddelinstitusjon/bo- og arbeidskollektiv
- ☐ 14 Behandling i annen institusjon
- ☐ 15 Tvangstiltak overfor rusmiddelmisbrukere
- ☐ 16 Andre tiltak. Spesifiser _____

(19) Startmåned for eksterne tiltak hittil i år (angi kode 8-16 fra spm. 18)

Jan	Febr	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(20) Har klienten etter sosialarbeiders vurdering et rusmiddelproblem?

☐ Ja	☐ Nei	☐ Vet ikke
-----------------------------	------------------------------	-----------------------------------

REGISTRERINGSSKJEMA – SOSIALHJELP – 1992

DEL 1 FYLLES UT VED FØRSTE UTBETALING AV ØKONOMISK STØNAD I 1992

Kommunens navn	2 Distrikt/bydel	3 Journalnummer
Fødselsnummer (11 siffer)	5 Kjønn	6 Ekteskapelig status
	1 ☐ Mann 2 ☐ Kvinne	1 ☐ Gift 2 ☐ Ugift 3 ☐ Separert/skilt 4 ☐ Enke/enkemann

Klientens husholdssituasjon (sett evt. flere kryss)

Klienten bor sammen med (kode 1 – 6)

1 ☐ Ektefelle	4 ☐ Barn under 18 år	7 ☐ Klienten bor alene
2 ☐ Samboer	5 ☐ Barn 18 år og over	8 ☐ Uten fast bopel
3 ☐ Foreldre	6 ☐ Andre	

Barn under 18 år
Har klienten barn under 18 år som klienten (evt. ektefelle/samboer) har forsørgeransvar for og som bor i husholdningen?

1 ☐ Ja 2 ☐ Nei Hvis ja, hvor mange _____

Statsborgerskap 1 ☐ Norsk 2 ☐ Utenlandsk

Klientens viktigste kilde til livsopphold (ett kryss)

1 ☐ Arbeidsinntekt	3 ☐ Trygd/pensjon	5 ☐ Sosialhjelp
2 ☐ Kursstønad/lønn i arbeidsmarkeds tiltak	4 ☐ Stipend/lån	6 ☐ Andre inntekter

1 Økonomisk situasjon ved første utbetaling av stønad i 1992

Inntekter i første stønadsmåned	Mottaker	Ektefelle/samboer
1 Brutto arbeidsinntekt	-----	-----
2 Brutto trygdeytelse	-----	-----
3 Andre inntekter	-----	-----
4 SUM BRUTTO INNTEKT	-----	-----

5 SUM NETTO INNTEKT -----

Boutgifter i første stønadsmåned	
6	Husleie
7	Renteutgifter, bolig
8	Avdrag, bolig
9	Andre boutgifter

Innvilget økonomisk stønad i første stønadsmåned

10 Bidrag	11 Lån	12 Herav trygdeforskudd
-----	-----	-----

12 Trygd/pensjon

1 ☐ Sykepenger	4 ☐ Utløspensjon	7 ☐ Alderspensjon
2 ☐ A-trygd	5 ☐ Overgangsstenad	8 ☐ Annen trygd
3 ☐ Attføringspenger	6 ☐ Etterlattepensjon	9 ☐ Søkt trygd/pensjon
(Angi kode 1-9)

13 Arbeidssituasjon

1 ☐ Fast arbeid	5 ☐ På arbeidsmarkedstiltak
2 ☐ Midlertidig arbeid	6 ☐ Registrert arbeidsløs
3 ☐ Under utdanning	7 ☐ Arbeidsløs, ikke registrert
4 ☐ Ikke arbeidssøker	

DEL 2 FYLLES UT VED SLUTTEN AV ÅRET**14 Måneder med økonomisk stønad i 1992 (sett evt. flere kryss)**

	Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Alle måneder i året
1	☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐	7 ☐	8 ☐	9 ☐	10 ☐	11 ☐	12 ☐	13 ☐

15 Samlet stønadssum mottatt i 1992 -

1 Bidrag

2 Lån

3 Herav trygdeforskudd

16 Andre tiltakSett kryss til venstre for tiltak
som er benyttet i 1992Oppgi hvilken måned tiltaket startet i 1992
(01 for januar, 02 for februar osv.)
Hvis oppstart i 1991, sett kryss i egen rubrikk

	1991	1992
1 ☐ Arbeidskontorets arbeidsmarkedstiltak	1 ☐	
2 ☐ Kommunale tiltaksplasser	2 ☐	
3 ☐ Yrkesmessig attføring iht. folketrygdloven	3 ☐	
4 ☐ Annen utdanning/opplæring	4 ☐	

BRUKERVEILEDNING FOR UTFYLING AV REGISTRERINGSSKJEMA - SOSIALHJELP STATISTISK SENTRALBYRÅ 1992

Det skal fylles ut ett skjema for hver person som blir tilstått økonomisk stønad etter Lov om sosial omsorg i løpet av oppgaveåret.

Oppgavene innhentes med hjemmel i Lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven) og Lov om sosial omsorg.

Skjemaets del 1 fylles ut ved *første utbetaling av økonomisk stønad* i oppgaveåret. Opplysningene i del 1 i skjemaet skal ikke endres selv om klientens situasjon endrer seg i løpet av året.

Skjemaets del 2 fylles ut ved *slutten av året*.

Avslag registreres ikke.

Opplysninger om gifte og samboende med felles økonomi, registreres på den personen som først oppsøker sosialkontoret (*referansepersonen*). Alle opplysninger i skjemaet skal besvares ut fra situasjonen til denne referansepersonen.

DEL 1

Avsnitt 1 Kommunens navn

Registrering av klientens oppholdskommune; d.v.s. kommunen som har gitt hjelp.

Avsnitt 2 Distrikt/bydel

Den enkelte kommune må definere bruken av avsnittet. Inndelingen kan følge bydel, distrikt, kontor e.l.

Avsnitt 3 Journalnummer

Utfylling av journalnummer er obligatorisk for at sosialkontoret skal kunne finne tilbake

til grunnmaterialet ved eventuell oppretting av feil i statistikkoppgavene.

Avsnitt 4 Fødselsnummer

Fullt fødselsnummer med alle 11 siffer må fylles ut for alle klienter. Dette er en forutsetning for å unngå dobbeltregistrering av klienter og for seinere evt. å kunne få fram informasjon om familieforhold.

Avsnitt 7 Klientens husholdssituasjon

Personer som bor midlertidig borte fra hjemmet i forbindelse med arbeid, skolegang m.v. skal *ikke* registreres i rubrikken *uten fast bopel*. Registreringen skal omfatte bostedsløse og personer som på registreringstidspunktet ikke har fast adresse.

Avsnitt 10 Klientens viktigste kilde til livsopphold

Avsnittet skal registrere klientens viktigste kilde til livsopphold. Bare *ett* alternativ skal krysses av. Viktigste inntektskilde er den inntektskilde som økonomisk sett representerer det *høyeste* beløpet i den måneden hvor klienten første gang i oppgaveåret tildeles økonomisk stønad.

For gifte og samboende med felles økonomi er det *referansepersonens* viktigste kilde til livsopphold som skal registreres.

Andre inntekter kan være inntekter til klientens ektefelle/samboer eller klientens oppsparte midler.

Avsnitt 11 Økonomisk situasjon ved første utbetaling av stønad i oppgaveåret

Avsnittet registrerer klientens økonomiske situasjon m.h.t. inntekt, boutgifter og innvilget økonomisk stønad i måneden ved første utbetaling av sosialhjelp i oppgaveåret.

Ektefelles inntekt og samboers inntekt der hvor samboer har felles økonomi med klienten, registreres også her.

Dette avsnittet registrerer de faktiske tall for inntekter og boutgifter som legges til grunn ved søknadsbehandlingen.

I posten *andre inntekter* kan det bl.a. inngå lån/stipend, kursstønad/lønn i arbeidsmarkedstiltak, underholdsbidrag/bidragforskott, bostøtte m.m.

Renter og avdrag på bolig vil ikke fordele seg jamt over året. Det er derfor *gjennomsnittlig månedlige utgifter* til renter og avdrag som skal registreres.

I posten *andre boutgifter* kan inngå utgifter til strøm/brensel, boligforsikring og kommunale avgifter.

Netto inntekt er inntekt etter skattetrekk og evt. etter trekk for underholdsbidrag og fagforeningskontingent.

Det skal registreres *summen av innvilget økonomisk stønad i første stønadsmåned* på grunnlag av de økonomiske opplysningene som er gitt i skjemaet. Innvilget økonomisk stønad i første stønadsmåned kan omfatte både engangsutbetalinger og løpende ytelser, og være gitt som bidrag eller lån (evt. tildelt som trygdeforskudd etter søknad om trygd eller pensjon).

Dersom klienten får utbetalt et engangsbeløp som skal dekke ubetalte regninger som har samlet seg opp gjennom en periode, kan det være vanskelig å avgjøre om stønaden gjelder første utbetalingsmåned, eller om stønaden dekker en lengre periode. *Ved usikkerhet registreres beløpet som utbetalt i første stønadsmåned.*

Er det klart hvor lang periode utbetalingen gjelder for, f.eks. i tilfeller der klienten blir innvilget sosialhjelp for to eller flere måneder og får alt utbetalt på en gang, skal beløpet fordeles mellom det antall måneder

det er ment å dekke.

Avsnitt 12 Trygd/pensjon

Her skal det krysses av for alle former for trygd eller pensjon som klienten mottar på tidspunktet for første utbetaling av sosialhjelp i oppgaveåret. Det skal også markeres hvis klienten har søkt om trygd eller pensjon, og angis ved hjelp av kodene 1-8 hvilken type trygd klienten har søkt.

Avsnitt 13 Arbeidssituasjon

Avsnittet registrerer klientens arbeidssituasjon på tidspunktet for første utbetaling av sosialhjelp i året. For personer som deltar i flere gjøremål samtidig, f.eks. personer som både er i arbeid og under utdanning, registreres det *viktigste gjøremålet m.h.t. tidsforbruk*.

Som fast ansatt defineres sosialhjelpsmottakere med fast forpliktende arbeidsforhold. I rubrikken for *midlertidig arbeid* registreres midlertidig ansatte *unntatt* sosialhjelpsmottakere i arbeidsmarkedstiltak som skal registreres i egen rubrikk.

Kurs, opplæring og tiltak i arbeidsmarkedsetatens regi registreres i rubrikken *på arbeidsmarkedstiltak*. Deltakelse i kommunalt tiltaksarbeid registreres i samme rubrikk.

En person som er uten inntektsgivende arbeid og som heller ikke deltar på arbeidsmarkedstiltak, men som er registrert som arbeidssøker ved arbeidsformidlingen, defineres som *registrert arbeidsløs*.

Personer uten inntektsgivende arbeid som søker arbeid på egen hånd uten å ta kontakt med offentlig arbeidsformidling, defineres som *arbeidsløs, ikke registrert*.

En person som står utenfor arbeidsmarkedet og som ikke kan defineres som reell arbeidssøker, registreres i rubrikken *ikke arbeidssøker*.

DEL 2

Avsnitt 14 Måneder med økonomisk stønad i oppgaveåret

Avsnittet registrerer *hvilke måneder i oppgaveåret* klienten har mottatt økonomisk stønad.

Er det usikkerhet forbundet med hvor lang periode stønaden gjelder for, skal en registrere beløpet som utbetalt i én måned.

Er det derimot klart hvilken periode utbetalingen gjelder for, skal en registrere hvilke måneder som den økonomiske stønaden er ment å dekke.

Påbegynt måned regnes som en hel måned.

Avsnitt 15 Samlet stønadssum mottatt i oppgaveåret

Avsnittet registrerer hvor mye klienten har mottatt i løpet av året i form av bidrag og lån og hvor mye av dette som eventuelt er tildelt som trygdeforskudd etter søknad om trygd eller pensjon.

Penger benyttet til institusjonsopphold, støttekontakt m.v. skal ikke medregnes som utbetalt økonomisk stønad. Naturalytelser regnes som kontantstønad.

Avsnitt 16 Andre tiltak

Avsnittet skal registrere tiltak som er *benyttet* av sosialkontoret i samarbeid med det ytre hjelpeapparat i oppgaveåret.

Tiltak skal registreres uavhengig av hvem som har tatt initiativ til å sette tiltaket i gang.

Tiltakets startmåned i oppgaveåret skal oppgis.

Er ett og samme tiltak startet opp, avsluttet og startet opp igjen, to eller flere ganger i løpet av oppgaveåret, oppgis kun *første* startmåned.

Er tiltaket startet opp *før* oppgaveåret og det er gått seks måneder fra tiltaket ble avsluttet til det igjen ble pågynt i oppgaveåret, registreres tiltaket med oppstart i oppgaveåret.

Registreringen skal også omfatte tiltak som er igangsatt *dret før oppgaveåret*, men som fortsatt *benyttes* i oppgaveåret. Det skal krysses av for oppstart året før oppgaveåret i egen rubrikk.

Opplæring, kurs og tiltak i arbeidsmarkedsetatens regi registreres i rubrikken *arbeidskontorets arbeidsmarkedstiltak* i tilfeller der tiltaket helt eller hovedsakelig er finansiert av staten.

Tiltaksplasser helt eller hovedsakelig finansiert av kommunen, registreres i rubrikken *kommunale tiltaksplasser*.

Opplæring med hjemmel i Lov om folketrygd registreres som *yrkesmessig utføring i.h.t. folketrygdloven*.

